

4.6. Comercializarea produselor de marca BAYER, în anul 2020

173. Conform procesului-verbal din 16.07.2020 privind efectuarea inspecției la Bioprotect și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Bioprotect [redacted] către un alt angajat Bioprotect [redacted] din 11 decembrie 2019 ora 16:25 cu subiectul „Fwd: Re: Comanda seminte Monsanto 2020”.

От: [redacted] <[redacted]@bioprotect.md>
Кому: [redacted] <[redacted]@bioprotect.md>
Написано: 11 декабря 2019 г., 16:25:16
Тема: Fwd: RE: Comanda seminte Monsanto 2020
Папка: Отправленные / [redacted]

----- Пересылаемое письмо -----
[redacted]
[redacted]
А также к:
Время создания: Wed, 11 Dec 2019 15:53:17 +0200
Тема: Comanda seminte Monsanto 2020
Прикрепленные файлы: <none>

[redacted]
Cu referinta la BAYER inca nu am preturile pentru 2020. Le astept saptamina viitoare.

174. Din pct.173 se poate face referință la faptul că Diazchim urma să aibă în posesie prețurile de invoice pentru produsele de marca Bayer, pentru anul 2020, încă în decembrie 2019, respectiv le putea difuza către întreprinderile interesate, care ar fi putut adopta o politică de prețuri independentă.
175. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către alți angajați Agrostoc, copie reprezentantul Agrostoc [redacted] și [redacted], din 02 ianuarie 2020 ora 14:22, cu subiectul „Liste de pret pentru 2020”, cu atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf”

От: [redacted] <[redacted]@agrostoc.md>
Отправлено: 2 января 2020 г. 14:22
Кому: [redacted]
Копия: [redacted] <[redacted]@agrostoc.md>
Тема: Liste de pret pentru 2020
Вложения: Price ingrasaminte foliare 2020.pdf; Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf; Price Seminte Culturi de Cimp 2020 - копия.pdf

Stimati colegi atasat gasiti listele de pret pentru pesticide seminte si ingrasaminte. Variantele sunt mai mult informative. Preturile nu sunt confirmate suta la suta deoarece va rog sa le folositi pentru a vedea protofoliul iar indata ce convenim pe preturi si politicile comerciale va informez neaparat.

176. Urmare, se constată că în cadrul întreprinderii, pentru angajați, listele de prețuri pentru anul 2020 au fost difuzate doar cu titlu informativ, în vederea prezentării portofoliului, or, prețurile din acestea urmau a fi „confirmate suta la suta”.

177. Conform declarațiilor reprezentantului Agrostoc, [REDACTED] (consemnate în procesul-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc), prețurile de listă ar fi formate de către [REDACTED], reieșind din „plățile necesare a fi achitate la bugetul de stat, adaosul comercial și prețul de listă (price furnizor)”. Astfel, nu este clar titlul informativ al listelor de prețuri, or, informațiile în baza cărora sunt formate acestea sunt disponibile din anul anterior de activitate sau pot fi ușor evaluate în vederea definitivării calculelor.

178. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Agrostoc [REDACTED] către Diazchim [REDACTED] din 9 ianuarie 2020 ora 14:16 fără subiect, cu atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf”.

От: [REDACTED] <[REDACTED]@agrostoc.md>
Отправлено: 9 января 2020 г 14:16
Кому: [REDACTED]@diazchim.md
Вложения: Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf

Atast lista de pret draft 2020

Ce ste cu rosu nu ne apartine si nu am pretul

179. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Agrostoc [REDACTED] către Diazchim [REDACTED] din 9 ianuarie 2020 14:16 fără subiect, cu atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf” (identică ca conținut cu pct. 178).

180. Din pct.178-179 se constată că, Agrostoc a remis o listă de prețuri, caracterizată ca „draft” către un concurent de pe piață. Or, în situația în care aceasta nu era o listă de prețuri finală care a fost afișată/diseminată către clienți și eventual nu conținea informații strategice pentru întreprindere, referitor la prețurile oferite, nu este clară remiterea acestora destinatarului care ar obține posibilitatea de a adopta un comportament mai avantajos pe piață și fixarea unor prețuri mai competitive, în ipoteza în care expeditorul nu ar fi convins de adoptarea de către destinatar a unui comportament anterior convenit.

181. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [REDACTED] către Agrostoc [REDACTED] din 21 ianuarie 2020 ora 10:05 cu subiectul „Price”, cu atașamentul „price list final 2020.pdf” fără conținut.

От: [REDACTED]@diazchim.md
 Отправлено: 21. янв 2020 г. 10:05
 Кому: [REDACTED]
 Тема: price
 Вложения: price list final 2020.pdf

182. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Diazchim [REDACTED] către Agrostoc [REDACTED] din 21 ianuarie 2020 ora 10:05 cu subiectul „Price”, cu atașamentul „price list final 2020.pdf” (identică ca conținut cu pct.181).
183. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Agrostoc [REDACTED] către Diazchim [REDACTED] și alții, din 28 ianuarie 2020 ora 15:38 cu subiectul „CI Agrostoc 2020”, cu atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf”.

From: [REDACTED]@agrostoc.md
 Sent: Tuesday, January 28, 2020 15:38
 To: [REDACTED]@diazchim.md; [REDACTED]@bioprotect.md
 Subject: CI Agrostoc 2020
 Attachments: Price DIUZE LECHLER 2020 pdf; Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020 pdf, Price Seminte Culturi de Cimp 2020 pdf

Stimati colegi, atasat este price 2020 care sunt gata la CI Agrostoc. Urmatoarele price urmeaza. Trimeteti va rog la [REDACTED]@agrostoc.md price care le aveti gata. Multumesc antiripat.

184. Urmare a coroborării prețurilor de listă menționate la pct.178-183, se constată modificarea unor valori de listă pentru mai multe produse de alte mărci, majoritatea în creștere. Însă acest fapt demonstrează coordonarea prețurilor întreprinderilor prin intermediul schimbului listelor de prețuri.
185. În scopul evaluării comportamentului întreprinderilor Agrostoc, Bioprotect, Diazchim și Fertilitatea, la formarea prețurilor de listă pentru produsele marca Bayer, au fost comparate prețurile de listă pentru anul 2020.

Nr. ord	Denumire produs	Preț de listă (EUR per l/kg)			
		Agrostoc	Bioprotect	Diazchim	Fertilitatea
1	Achiba 50EC	20,26	20,26	20,26	
2	Adengo 465 SC	157,19	157,17	157,19	
3	Aliette 80	27,62	27,62	27,62	26,80
4	Aviator Xpro 225 EC	84,87	84,87	84,87	78,50
5	Basta SL 150	21,10		21,10	19,70
6	Betanal Expert EC	26,95	26,95	26,95	25,20
7	Betanal Maxx Pro 209 OD	27,12	27,12	27,12	25,40
8	BioPower	5,54		5,54	5,30
9	Biscaya OD 240	58,92		58,92	57,20
10	Calypso 480 EC	125,05	125,05	125,05	118,00
11	Cerone 480 SL	24,27		24,27	23,40

12	Decis Expert 100 EC	71,31	71,31	71,31	69,00
13	Decis f-Luxx 025 EC	20,76	20,76	20,76	20,00
14	Envirdor 240 SC		140,11	140,11	135,00
15	Falcon 460 EC	35,99		35,99	34,50
16	Falcon Pro	42,69	42,69	42,69	41,20
17	Flint Max 75 WG	121,87	121,87	121,87	115,50
18	Flint Star	61,60	61,60	61,60	59,70
19	Folicur	34,32	34,32	34,32	33,20
20	Infinito	33,31		33,31	32,00
21	Lamador Pro FS 180	54,72	34,90	54,72	53,00
22	Laudis 30 WG	105,96	105,96	105,96	102,80
23	Luna Experience	96,76	96,76	96,76	93,00
24	Luna Sensation	172,42	172,42	172,42	164,00
25	Madison 263 SC	53,23	53,23	53,23	51,30
26	Mais Ter Power OD 57,5	43,36	43,36	43,36	41,90
27	MaisTer 62 WG	267,84		267,84	
28	Melody Compact 49 WG	43,02		43,02	39,80
29	Mero	11,05	11,05	11,05	10,70
30	Movento SC 100	66,66		66,63	64,00
31	Nativo Pro 325 SC	62,61		62,61	60,00
32	Previcur Energy	35,49		35,49	34,30
33	Profiler WG 71	33,98		33,98	
34	Propulse 250 SE	77,51		77,51	74,50
35	Prosper CS 300	30,13		30,13	29,00
36	Proteus 110 OD	38,17	38,17	38,17	36,50
37	Scala 400 SC	30,80	30,80	30,80	29,50
38	Scenic FS 80	31,97		31,87	30,80
39	Sekator Progress OD	112,15	112,15	112,15	107,00
40	Sencor Liquid 600 SC	44,53	44,53	44,53	41,00
41	Serenade ASO	16,24		16,24	
42	Teldor 50 WG	95,42	95,42	95,42	
43	Teldor 500 SC	99,77		99,77	93,00
44	Tilmor 240 EC	38,33		38,33	37,00

Sursa: informațiile parvenite de la întreprinderi

prețuri identice

186. Astfel, din analiza informațiilor prezentate în tabel se constată că:

- pentru 43 din 43 poziții comune de produse marca Bayer, Agrostoc și Diazchim au stabilit prețuri de listă identice;

- pentru 23 din 25 poziții comune de produse marca Bayer, Agrostoc, Bioprotect și Diazchim au stabilit prețuri de listă identice;

- pentru 24 din 26 poziții comune de produse marca Bayer, Bioprotect și Diazchim au stabilit prețuri de listă identice;

- prețurile de listă ale Fertilitatea pentru produsele de marca Bayer pentru anul 2020 diferă semnificativ de prețurile de listă ale Diazchim, Agrostoc și Bioprotect. Din ansamblul acestor circumstanțe, denotă o distanțare de restul părților implicate și adoptarea unui comportament independent al întreprinderii Fertilitatea față de restul părților implicate.

187. În vederea evaluării comportamentului întreprinderilor Bioprotect, Diazchim și Agrostoc, la formarea prețurilor pentru produsele marca Bayer, au fost coroborate prețurile de invoice, tranzacționare⁷ Diazchim și Bioprotect, precum și prețurile de listă pentru anul 2020.

Nr. ord	Denumire produs	Preț (EUR per l/kg)			Marja brută, % Preț de listă vs Preț Contract
		Invoice	Contract	Listă	
1	Aliette 80			27,62	
2	Aviator Xpro 225 EC			84,87	
3	Betanal Expert EC			26,95	
4	Calypso 480 EC			125,05	
5	Decis f-Luxx 025 EC			20,76	
6	Envidor 240 SC			140,11	
7	Falcon Pro			42,69	
8	Flint Star			61,60	
9	Folicur			34,32	
10	Laudis 30 WG			105,96	
11	Luna Sensation			172,42	
12	Mais Ter Power OD 57,5			43,36	
13	Mero			11,05	
14	Proteus 110 OD			38,17	
15	Scala 400 SC			30,80	
16	Sekator Progress OD			112,15	
17	Teldor 50 WG			95,42	
		Valoarea medie			

188. Din informațiile expuse la pct.187 se constată că, în anul 2020, pentru produsele de marca Bayer, Bioprotect forma **prețurile de listă în mediu din prețul de intrare (contractual) cu un adaos de ■■■ %**.

189. Conform, „Criteriilor de bază cu privire la stabilirea politicii comerciale în proiceul de negociere cu clienții privind livrarea produselor de uz fitosanitar” a Bioprotect, aprobat la 18 ianuarie 2015, **prețurile de listă la produsele de uz fitosanitar de marca Bayer la Bioprotect sunt formate din prețul de achiziție/contractual + ■■ %, însă potrivit calculelor de la pct.135 se constată o marjă brută aplicată de ■■ %**.

190. Totodată, Bioprotect, la stabilirea prețurilor finale de comercializare, sunt aplicate criteriile de ajustare (în dependență de volumul de procurări, aspecte financiare, ș.a.) la prețurile de listă stabilite, care reprezintă bază de calcul.

191. De asemenea, „Regulamentul cu privire la politica comercială a cooperativei” a Agrostoc, aprobată prin Proccsul-verbal nr. 01 din 16 ianuarie 2020, care ulterior a fost modificat prin Proccsul-verbal nr. 8 din 31 iulie 2020, prețurile de listă la Agrostoc, reprezintă prețul de bază de la care sunt aplicate toate reducerile conform politicii comerciale.

⁷ În conformitate cu Contractul de vânzare-cumpărare ■■■■ din 25 ianuarie 2020, Diazchim având calitatea de vânzător vinde către Bioprotect în calitate de cumpărător mărfuri (produse de uz fitosanitar) în sortimentul, cantitatea și prețul prevăzut în anexa la prezentul contract și/sau factura fiscală emisă, precum și Anexa nr.1 din 25.01.2020, Anexa nr.16 din 23.04.2020, Anexa nr.12 din 02.04.2020, Anexa nr.11 din 31.03.2020, Anexa nr.7 din 17.03.2020 și Anexa nr.5 din 13.03.2020, la contractul menționat.

192. În consecință, se constată următoarele aspecte de comportament a întreprinderilor în anul 2020:

- *Diazchim*, a inclus în prețurile de listă prețuri identice cu *Agrostoc* și *Bioprotect*, cu aplicarea unei marje brute de profit de cca ■%, precum și a realizat comunicare electronică cu informații strategice.
- *Agrostoc*, a inclus în prețurile de listă prețuri identice cu *Diazchim* și *Bioprotect*, cu aplicarea unei marje brute de profit de cca ■%, precum și a realizat comunicare electronică cu schimb de informații strategice.
- *Bioprotect*, nu a adoptat un comportament independent, chiar dacă cunoștea prețurile de livrare a produselor și a inclus în prețurile de listă prețuri identice cu *Diazchim* și *Agrostoc*. Acțiunile întreprinderii contravin politicii comerciale oficializate, marja medie a profitului brut aplicat fiind de cca ■%.
- *Fertilitatea*, comparativ cu celelalte părți a adoptat un comportament independent și a fixat prețuri diferite (cu o variație medie de circa 5%) față de restul întreprinderilor implicate.

Prin urmare, prețul de listă la *Fertilitatea* pentru anul 2020 diferă semnificativ în mediu cu circa – 5% de prețurile *Diazchim*, *Agrostoc* și *Bioprotect*. Din ansamblul acestor circumstanțe denotă comportamentul independent al întreprinderii *Fertilitatea* de restul părților implicate, distanțându-se de restul participanților la practica concertată. Respectiv, se poate concluziona că *Fertilitatea* și-a adaptat comportamentul după întreprinderile cu poziții de lideri pe această piață.

193. De asemenea, se constată că acțiunile de coordonare a comportamentului sunt efectuate prin monitorizarea implementării în practică a prețurilor, prin remiterea reciprocă și/sau obținerea din alte surse a prețurilor de listă a concurenților și verificarea acestora.

2) Piața produselor relevante de marca BELCHIM

4.7. Comercializarea produselor de marca BELCHIM, în anul 2015

194. Din evaluarea listelor de prețuri a întreprinderilor implicate a fost constatat că, produsele de marca Belchim au fost oferite de *Diazchim* și *Agrostoc*.

195. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la *Agrostoc* și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la *Diazchim* [redacted] către *Agrostoc* [redacted] din 4 februarie 2015 ora 16.50 cu subiectul „FW: Price 2015” și atasamentul „price 2015.pdf”.

От: [redacted]@diazchim.md
Отправлено: 4 февраля 2015 г. 16:50
Кому: [redacted]@agrostoc.md
Тема: FW: Price 2015
Вложения: price 2015.PDF

196. În vederea evaluării comportamentului întreprinderilor *Agrostoc* și *Diazchim* la stabilirea prețurilor de listă pentru produsele marca Belchim în anul 2015, au fost comparate prețurile de listă.

Nr. ord	Denumire produs	Preț de listă (EUR per l/kg)	
		Agrostoc	Diazchim
1	Chikara Duo, WG	48,17	48,17
2	Cosavet	2,20	2,20
3	Cymbal WG	28,90	28,90
4	Mildicut	13,65	13,65

Sursa: informațiile parvenite de la întreprinderi și ridicate în cadrul inspecțiilor

197. Conform, „Regulamentului cu privire la politica comercială pentru producătorii agricoli” a Agrostoc, aprobată prin procesul-verbal din februarie 2015, prețurile de listă la Agrostoc, reprezintă prețul de bază de la care sunt aplicate toate reducerile conform politicii comerciale (achitarea 100% în avans, achitarea la termen, reducerile pentru volum).
198. În consecință, se constată următoarele aspecte de comportament a întreprinderilor în anul 2015:
- pentru toate 4 poziții comune de marfă marca Belchim, întreprinderile *Diazchim* și *Agrostoc* au stabilit prețuri identice, care au servit ca prețuri inițiale la aplicarea reducerilor conform politicilor comerciale a întreprinderilor.
199. De asemenea, acțiunile de coordonare a comportamentului sunt efectuate prin monitorizarea implementării în practică a prețurilor, prin remiterea reciprocă și/sau obținerea din alte surse a prețurilor de listă a concurenților.

4.8. Comercializarea produselor de marca BELCHIM, în anul 2016

200. Din evaluarea listelor de prețuri a întreprinderilor implicate a fost constatat că, produsele de marca Belchim au fost oferite de Diazchim și Agrostoc.
201. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [REDACTED] către Agrostoc [REDACTED] din 28 ianuarie 2016 ora 15:27 cu subiectul „belchim”.

From: [REDACTED] <[REDACTED]@diazchim.md>
Sent: Thursday, January 28, 2016 15:27
To: [REDACTED] <[REDACTED]@agrostoc.md>
Subject: belchim

CHIKARA DUO	40,13
COSAVET	2,2
CYMBAL 45 WG	28,9
MILDICUT	13,65
PROFILUX	13,65
SOLOFOL	12,04

202. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] din 28 ianuarie 2016 ora 15:27 cu subiectul „belchim” (identică ca conținut cu pct.201)

203. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către Diazchim [redacted] din 15 februarie 2016 ora 13:49 cu subiectul „Fwd: FW: Price CI Agrostoc” și atașamentele „Price ingrasaminte foliare.pdf”, „Price ambalaj industrial.pdf”, „Price.pdf” și „Info.pdf”.

From: [redacted] <[redacted]@agrostoc.md>
Sent: Monday, February 15, 2016 13:49
To: [redacted] <[redacted]@diazchim.md>
Subject: Fwd: FW: Price CI Agrostoc
Attachments: Price ingrasaminte foliare PDF; Price ambalaj industrial.PDF; Price.PDF; Info.PDF

204. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] din 15 februarie 2016 ora 14:00, cu subiectul „FW: Price-list 2016 PDF” și atașamentul „Price Produse Fitosanitare 2016.pdf”.

Тема: FW: Price-list 2016 PDF
От: [redacted] <[redacted]@diazchim.md>
Дата: 15.02.2016, 14:00
Кому: <[redacted]@agrostoc.md>
— Вложения: —

Price Produse Fitosanitare 2016.pdf

Price Produse Fitosanitare 2016 ru.pdf

Price list seminte - 2016.pdf

_____ 2016_..pdf

205. Conform procesului-verbal 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] din 15 februarie 2016 ora 14:00, cu subiectul „FW: Price-list 2016 PDF” și atașamentul „Price Produse Fitosanitare 2016.pdf” (identică ca conținut cu pct.204).

206. Prin corespondența electronică menționată la pct.201-202 se probează contactul între întreprinderi cu schimbul informațiilor strategice, inclusiv remiterea prețurilor spre a fi incluse în oferta destinatarului (conținutul mesajului indicând doar la produsele de marca Belchim), iar prin pct.203-205 se concluzionează schimbul listelor de prețuri în scopul verificării reciproce, în vederea conformării la comportamentul anterior convenit.

207. În vederea evaluării comportamentului ulterior al întreprinderilor Agrostoc și Diazchim în partea ce ține de implementarea prețurilor de listă propuse de către Diazchim (pct.201-202), au fost comparate prețurile de listă pentru produsele marca Belchim comercializate de întreprinderi în anul 2016.

Nr. ord	Denumire produs	Prețuri listă (EUR per l/kg)		Prețurile propuse spre a fi indicate în prețuri de Diazchim
		Agrostoc	Diazchim	
1	Chikara Duo	40,13	40,13	40.13
2	Cosavet	2,20	2.20	2.20
3	Cymbal	28,90	28.90	28.90
4	Mildicut	13,65	13.65	13.65
5	Profilux		13,65	13.65
6	Solofol		12,40	12.04

Sursa: informațiile parvenite de la întreprinderi și ridicate în cadrul inspecțiilor

208. Astfel, din analiza informațiilor prezentate în tabel se constată că:

- pentru toate 4 poziții comune de marfă marca Belchim, întreprinderile Diazchim și Agrostoc au stabilit prețuri identice, inclusiv cu propunerea Diazchim.

209. Potrivit „Regulamentului cu privire la politica comercială pentru producătorii agricoli” a Agrostoc, aprobat prin procesul-verbal nr.1 din 22 ianuarie 2016 prețurile de listă la Agrostoc, reprezintă prețul de bază de la care sunt aplicate toate reducerile conform politicii comerciale (achitarea 100% în avans, achitarea la termen, reducerile pentru volum).

210. În consecință, se constată următoarele aspecte de comportament a întreprinderilor în anul 2016:

- Diazchim, inițiatorul/instigatorul comportamentului, prin înaintarea propunerii de fixare a valorilor de preț pentru 6 (șase) produse, precum și includerea prețurilor propuse în listele de prețuri ale întreprinderii pentru toate 6 poziții de marca Belchim.
- Agrostoc, a acceptat tacit propunerea înaintată de Diazchim și a adoptat comportamentul, prin introducerea valorilor de preț comunicate în listele de prețuri, pentru toate 4 poziții de marca Belchim oferite.
- Prețurile de listă au servit ca prețuri inițiale la care au fost aplicate reduceri conform politicilor comerciale ale întreprinderilor.

211. De asemenea, acțiunile de coordonare a comportamentului sunt efectuate prin monitorizarea implementării în practică a prețurilor, prin remiterea reciprocă și/sau obținerea din alte surse a prețurilor de listă a concurenților.

4.9. Comercializarea produselor de marca BELCHIM, în anul 2017

212. Din evaluarea listelor de prețuri a întreprinderilor implicate a fost constatat că, produsele de marca Belchim au fost oferite de Diazchim și Agrostoc.

213. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către Diazchim [redacted] din 23 ianuarie 2017 ora 11:00 cu subiectul „Price” și atasamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2017.xls”.

От: [REDACTED] <[REDACTED]@agrostoc.md>
Отправлено: 23 янв 2017 г. 11:00
Кому: [REDACTED]@diazchim.md
Тема: price
Вложения: Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2017.xls; Price Seminte Culturi de Cimp 2017.xls

Atsat price seminte si pesticide

214. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Agrostoc [REDACTED] către Diazchim [REDACTED] din 23 ianuarie 2017 ora 11:00 cu subiectul „Price” și atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2017.xls” (identică ca conținut cu pct.213).
215. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Agrostoc [REDACTED] către alți angajați Agrostoc [REDACTED] și [REDACTED], din 14 februarie 2017 ora 15:56 cu subiectul „FW: price list” și atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2017.xls”.

Тема: FW: price list

От: [REDACTED] <[REDACTED]@agrostoc.md>

Дата: 14.02.2017, 15:56

Кому: [REDACTED] <[REDACTED]@agrostoc.md>, <[REDACTED]@agrostoc.md>

Vedeti lista de preturi de la Diazchim...va rog s-o analizati si sa veniti cu care-va comentarii cu comparatia cu al nostru Price list...

— Вложения: —

Copy of Price Produse Fitosanitare 2017.xls

216. Din conținutul mesajului de la pct.215 se confirmă monitorizarea reciprocă a întreprinderilor în vederea conformării la comportamentul convenit, fapt stabilit prin sintagma adresată „analizati si sa veniti cu care-va comentarii cu comparatia cu al nostru Price list”. Totodată, se constată faptul că indiferent de politica comercială pe care o promovează întreprinderile în raport cu „consumatorii”, listele de preț au o importanță majoră servind ca prețuri de referință.
217. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Diazchim [REDACTED] către angajații Diazchim [REDACTED] din 28 februarie 2017 ora 10:16 cu subiectul „price” și 11 atașamente.

From: [REDACTED] <[REDACTED]@diazchim.md>

Sent: Tuesday, February 28, 2017 10:16

To: [REDACTED]

Subject: price

Attachments: invoice Price list 2014-2015-2016-2017.xls; Agrimatco.xls; Agrostoc PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2017 (3).xls; bioprotect.pdf; Fertilitatea.doc; Licorent.pdf; Price Produse Fitosanitare 2017 pdf; protectia.pdf; Vadalex Price Pesticide P7 23 01 2017 (2).xls; Veaces Nova pdf; wetrade.pdf

218. Din conținutul mesajului de la pct.217 se confirmă monitorizarea reciprocă a întreprinderilor, inclusiv prin obținerea prin diferite metode/modalități și surse a listelor de prețuri, în vederea evaluării conformării la comportamentul convenit.
219. În vederea evaluării comportamentului întreprinderilor Agrostoc și Diazchim la stabilirea prețurilor de listă pentru produsele marca Belchim în anul 2017, au fost comparate prețurile de listă.

Nr. ord	Denumire produs	Preț de listă (EUR per l/kg)	
		Agrostoc	Diazchim
1	Chikara Duo, WG	40,13	40.13
2	Cosavet	2,20	2.20
3	Cymbal WG	29,89	29.89
4	Mildicut	13,30	13.30

Sursa: informațiile parvenite de la întreprinderi și ridicate în cadrul inspecțiilor

220. Potrivit „Regulamentului cu privire la politica comercială pentru producătorii agricoli” a Agrostoc, aprobat prin procesul-verbal nr. 7 din 21 decembrie 2016, prețurile de listă la Agrostoc, reprezintă prețul de bază de la care sunt aplicate toate reducerile conform politicii comerciale (achitarea 100% în avans, achitarea la termen, reducerile pentru volum).
221. În consecință, se constată următoarele aspecte de comportament a întreprinderilor în anul 2017:
- pentru toate 4 poziții comune de marfă marca Belchim, întreprinderile *Diazchim* și *Agrostoc* au stabilit prețuri identice care au servit ca prețuri inițiale la aplicarea reducerilor, conform politicilor comerciale a întreprinderilor.
222. De asemenea, acțiunile de coordonare a comportamentului sunt efectuate prin monitorizarea implementării în practică a prețurilor, prin remiterea reciprocă și/sau obținerea din alte surse a prețurilor de listă a concurenților.

4.10. Comercializarea produselor de marca BELCHIM, în anul 2018

223. Din evaluarea listelor de prețuri a întreprinderilor implicate a fost constatat că, produsele de marca Belchim au fost ofertate de Diazchim și Agrostoc.
224. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către Diazchim [redacted] din 9 ianuarie 2018 ora 13:10 cu subiectul „lista pret 2018” și atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2018.xls”.

От: [redacted]@agrostoc.md>
 Отправлено: 9 января 2018 г. 13:10
 Кому: [redacted]@diazchim.md
 Тема: lista pret 2018
 Вложения: Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2018.xls

Atasat lista de pret pentru 2018

225. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim SRL și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către Diazchim [redacted] din 9 ianuarie 2018 ora 13:10 cu subiectul „lista pret 2018” și atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2018.xls” (identică ca conținut cu pct.224).

226. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] din 15 ianuarie 2018 ora 14:28 cu subiectul „Re: lista pret 2018” și atașamentul „Pret Produse Fitosanitare 2018.xls”.

От: [redacted]@diazchim.md>
Отправлено: 15 января 2018 г. 14:28
Кому: [redacted]@agrostoc.md
Тема: RE: lista pret 2018
Вложения: Pret Produse Fitosanitare 2018.xls

227. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] din 15 ianuarie 2018 ora 14:28 cu subiectul „Re: lista pret 2018” și atașamentul „Pret Produse Fitosanitare 2018.xls” (identică ca conținut cu pct.226).

228. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către Diazchim [redacted]. Fertilitatea [redacted] și Bioprotect [redacted], din 1 februarie 2018 ora 11:51 cu subiectul „Agrostoc. price 2018” și atașamentul „Pret PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2018.pdf”.

From: [redacted]@agrostoc.md
Sent: Thursday, February 1, 2018 11:51
To: [redacted]
Subject: Agrostoc. price 2018
Attachments: Price ingrasaminte foliare 2018.pdf; Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2018.pdf

Salut colegi Trimiteti-mi si mie va rog price 2018.

229. Schimbul de informații strategice prin intermediul corespondenței electronice, inclusiv schimbul listelor de prețuri, precum și ulterioarele acțiuni de ajustare a prețurilor stabilite în acestea, relevă lipsa unui comportament independent al întreprinderilor în vederea formării listelor de preț pentru produsele comercializate.

Denumirea produsului	Agrostoc → Diazchim	Diazchim → Agrostoc	Agrostoc → Diazchim	☒ Diazchim Price list 2018 prezentat CC
	09.01.2018 13:10	15.01.2018 14:28	01.02.2018 11:51	
Chikara Duo	-	40,13/ 43,14	44,95/ 48,32 ⁸	44,45/ 48,32
Cymbal WG	-	-	32,36/ 34,79	32,36/ 34,79
Mildicut	-	-	14,38/ 15,46	14,38/ 15,46
Profilux	n/a	13,65/ -	15,28/ 16,43	15,28/ 16,43
Cosavet	-	-	2,34/ 2,52	2,34/ 2,51

Sursa: informațiile parvenite de la întreprinderi și ridicate în cadrul inspecțiilor

230. Diazchim a modificat și fixat prețurile de listă pentru produsele marca Belchim ulterior prezentării de către Agrostoc, chiar dacă inițial preconiza alte prețuri pentru unele dintre acestea.
231. În listele de prețuri de la pct.226-227, Diazchim a indicat în denumirile produselor Chikara Duo, Cymbal și Mildicut semne de întrebare, fapt care este calificat ca eventuale dubii asupra prețurilor la aceste produse. Totodată, pentru produsul cu denumirea Profilux a fost indicat prețul pentru „transfer”.
232. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la [redacted] către Diazchim [redacted] din 16 ianuarie 2018 ora 14:59 cu subiectul „Fwd: Price 2018” și atașamentul „Price List Belchim 2018.xlsx”.

From: [redacted]
Sent: Tuesday, January 16, 2018 14:59
To: [redacted]@diazchim.md
Subject: Fwd: Price 2018
Attachments: Price List Belchim 2018.xlsx

----- Mesaj redirectionat -----

De la: [redacted]
Data: 16 ian. 2018 12:08
Subiect: Price 2018
Către: [redacted]@agrostoc.md, [redacted]@agrostoc.md
Cc: [redacted]

[redacted] salut

Atasat lista de preturi Belchim pentru 2018

233. Din pct.232 se poate afirma faptul că, până la data de 16 ianuarie 2018, întreprinderile nu cunoșteau prețurile de invoice pentru produsele de marca Belchim pentru anul 2018. Respectiv, urmare a furnizării acestora, în situația în care întreprinderile aveau un comportament independent ar fi fixat prețuri diferite pentru produsele menționate, în ipoteza în care nu ar fi fost careva înțelegeri anterioare referitor la formarea prețurilor de listă pentru produsele respective.

⁸ prețurile dublu menționate sunt extrase din secțiunile listelor de prețuri – transfer/ credit.

234. În vederea evaluării comportamentului întreprinderilor Agrostoc și Diazchim la stabilirea prețurilor de listă pentru produsele marca Belchim în anul 2018, au fost comparate prețurile de listă.

Nr. ord	Denumire produs	Preț de listă (EUR per l/kg)	
		Agrostoc	Diazchim
1	Chikara Duo	44,95	44,45
2	Cosavet	2,34	2,34
3	Cymbal	32,36	32,36
4	Kusabi	82,70	74,15
5	Mildicut	14,38	14,38
6	Profilux	15,28	15,28

Sursa: informațiile parvenite de la întreprinderi și ridicate în cadrul inspecțiilor

235. Totodată, în vederea stabilirii marjei brute de profit aplicabile produselor de marca Belchim în anul 2018, au fost comparate prețurile de invoice, prețurile de listă, precum și cu luarea în considerare a declarațiilor reprezentanților Agrostoc, potrivit cărora cheltuielile pentru punerea pe piață a produselor de uz fitosanitar constituie cca 10%.

Nr. ord	Denumire produs	Prețuri unitare (EUR per l/kg)				Marja brută de profit, %	
		Invoice	Invoice	Listă Agrostoc	Listă Diazchim	Agrostoc	Diazchim
1	Chikara Duo			44,95	44,45		
2	Cosavet			2,34	2,34		
3	Cymbal			32,36	32,36		
4	Kusabi			82,70	74,15		
5	Mildicut			14,38	14,38		
6	Profilux			15,28	15,28		

Valoarea medie:

236. Urmare se constată că Agrostoc și Diazchim au aplicat marje brute de profit în mediu de cca 10% și, respectiv, 10%, ultima aplicând pentru 4 din 6 produse marje identice.

237. Potrivit „Regulamentului cu privire la politica comercială pentru producătorii agricoli” a Agrostoc, aprobat prin procesul-verbal nr. 7 din 26 decembrie 2017 prețurile de listă, reprezintă prețul de bază la care sunt aplicate toate reducerile conform politicii comerciale (achitarea 100% în avans, achitarea la termen, reduceri pentru volum).

238. În consecință, se constată următoarele aspecte de comportament a întreprinderilor în 2018:

- pentru 4 poziții comune de marfă marca Belchim, întreprinderile Diazchim și Agrostoc au stabilit prețuri identice și pentru o poziție - preț cu o variație ne semnificativă de circa 1 %.
- Prețurile de listă au servit ca prețuri inițiale la care au fost aplicate reduceri conform politicilor comerciale ale întreprinderilor.
- Întreprinderile au aplicat o **marjă brută de profit mai mare de 10%** pentru produsele de marca Belchim.

239. De asemenea, acțiunile de coordonare a comportamentului sunt efectuate prin monitorizarea implementării în practică a prețurilor, prin reamiterea reciprocă și/sau obținerea din alte surse a prețurilor de listă a concurenților.

4.11. Comercializarea produselor de marca BELCHIM, în anul 2019

240. Din evaluarea listelor de prețuri a întreprinderilor implicate a fost constatat că, produsele de marca Belchim au fost oferite de Diazchim și Agrostoc.

241. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] și [redacted], din 23 ianuarie 2019 ora 13:29 cu subiectul „price”, și atașamentul „price 2019.pdf”.

From: [redacted]@diazchim.md
Sent: Wednesday, January 23, 2019 13:29
To: [redacted]@agrostoc.md; [redacted]@agrostoc.md
Subject: price
Attachments: price 2019 .pdf

242. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] și [redacted], din 23 ianuarie 2019 ora 13:29 cu subiectul „price”, și fișierul „price 2019.pdf” (identică ca conținut cu pct.241).

243. În vederea evaluării comportamentului întreprinderilor Agrostoc și Diazchim la stabilirea prețurilor de listă pentru produsele marca Belchim în anul 2019, au fost comparate prețurile de listă.

Nr. ord	Denumire produs	Preț de listă (EUR per l/kg)	
		CI Agrostoc	Diazchim SRL
1	Chikara Duo	44,45	44,45
2	Cosavel	2,34	2,34
3	Cymbal	32,36	32,36
4	Kusabi	82,70	76,69
5	Mildicut	14,38	14,38

Sursa: informațiile parvenite de la întreprinderi și ridicate în cadrul inspecțiilor

244. Prețurile de listă la Agrostoc, reprezintă prețul de bază de la care sunt aplicate toate reducerile conform politicii comerciale (achitarea 100% în avans, achitarea la termen, reduceri pentru volum) potrivit „Regulamentului cu privire la politica comercială pentru producătorii agricoli”, aprobat prin Procesul-verbal nr. 6 din 27 decembrie 2018.

245. În consecință, se constată următoarele aspecte de comportament a întreprinderilor în anul 2019:

- pentru 4 poziții comune de marfă marca Belchim, întreprinderile Diazchim și Agrostoc au stabilit prețuri identice.
- Prețurile de listă au servit ca prețuri inițiale la care au fost aplicate reduceri conform politicilor comerciale ale întreprinderilor.

246. De asemenea, acțiunile de coordonare a comportamentului sunt efectuate prin monitorizarea implementării în practică a prețurilor, prin remiterea reciprocă și/sau obținerea din alte surse a prețurilor de listă a concurenților.

4.12. Comercializarea produselor de marca Belchim în anul 2020

247. Din evaluarea listelor de prețuri a întreprinderilor implicate a fost constatat că, produsele de marca Belchim au fost oferite de Diazchim și Agrostoc.
248. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Agrostoc către angajați Agrostoc, copie reprezentantul Agrostoc și [redacted] din 02 ianuarie 2020 ora 14:22, cu subiectul „Liste de pret pentru 2020”, cu atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf”

От: [redacted]@agrostoc.md>
Отправлено: 2 января 2020 г. 14:22
Кому: [redacted]
[redacted]
[redacted]
Копия: [redacted]@agrostoc.md
Тема: Liste de pret pentru 2020
Вложения: Price ingrasaminte foliare 2020.pdf; Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf; Price Seminte Culturi de Cimp 2020 - копия.pdf

Stimati colegi atasat gasiti listele de pret pentru pesticide seminte si ingrasaminte. Variantele saunt mai mult informative. Preturile nu sunt confirmate suta la suta deaceceea va rog sa le folositi pentru a vedea protofoliul iar indata ce convenim pe preturi si politicile comerciale va informez neaparat.

249. Urmare, se constată că în cadrul întreprinderii, pentru angajați, listele de prețuri pentru anul 2020 au fost difuzate doar cu titlu informativ. În vederea prezentării portofoliului, or. prețurile din acestea urmau a fi „confirmate suta la suta”.
250. Conform declarațiilor reprezentantului Agrostoc [redacted] (consemnate în procesul-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc), prețurile de listă ar fi formate de către [redacted], reieșind din „plățile necesare a fi achitate la bugetul de stat, adaosul comercial și prețul de listă (price furnizor)”. Astfel, nu este clar titlul informativ al listelor de prețuri, or, informațiile în baza cărora sunt formate acestea sunt disponibile din anul anterior de activitate sau pot fi ușor evaluate în vederea definitivării calculelor.
251. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către Diazchim [redacted] din 9 ianuarie 2020 ora 14:16 fără subiect, cu atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf”.

От: [redacted]@agrostoc.md>
Отправлено: 9 января 2020 г. 14:16
Кому: [redacted]@diazchim.md
Вложения: Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf

Atast lista de pret draft 2020
Ce ste cu rosu nu ne apartine si nu am pretul

252. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim SRL și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către Diazchim [redacted] din 9 ianuarie 2020 14:16 fără subiect, cu atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf” (identică ca conținut cu pct.251).

253. Din pct.251-252 se constată că. Agrostoc a remis o listă de prețuri caracterizată ca „draft” către un concurent de pe piață. Or, în situația în care aceasta nu era o listă de prețuri finală care a fost afișată/diseminată către clienți și eventual nu conținea informații strategice pentru întreprindere, referitor la prețurile oferite, nu este clară remiterea acesteia destinatarului care ar obține posibilitatea de a adopta un comportament mai avantajos pe piață și fixarea unor prețuri mai competitive, în ipoteza în care expeditorul nu ar fi convins de adoptarea de către destinatar a unui comportament anterior convenit.

254. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] din 21 ianuarie 2020 ora 10:05 cu subiectul „Price”, cu atașamentul „price list final 2020.pdf” fără conținut.

От: [redacted]@diazchim.md
Отправлено: 21 января 2020 г. 10:05
Кому: [redacted]
Тема: price
Вложения: price list final 2020.pdf

255. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Diazchim [redacted] către Agrostoc [redacted] din 21 ianuarie 2020 ora 10:05 cu subiectul „Price”, cu atașamentul „price list final 2020.pdf” (identică ca conținut cu pct.254).

256. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Agrostoc [redacted] către Diazchim [redacted] și alții, din 28 ianuarie 2020 ora 15:38 cu subiectul „CI Agrostoc 2020”, cu atașamentul „Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf”.

From: [redacted]@agrostoc.md
Sent: Tuesday, January 28, 2020 15:38
To: [redacted]
Subject: CI Agrostoc 2020
Attachments: Price DIUZE LECHLER 2020.pdf; Price PESTICIDE AMBALAJ INDUSTRIAL 2020.pdf; Price Seminte Culturi de Cimp 2020.pdf

Stimați colegi, atasat este price 2020 care sunt gata la CI Agrostoc. Urmatoarele price urmeaza. Trimeteti va rog la [redacted]@agrostoc.md price care le aveti gata. Multumesc anticipat.

257. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la [redacted] [redacted] către Agrostoc [redacted] și [redacted] din 6 aprilie 2020 ora 16:07 cu subiectul „Price list Belchim” și atașamentul „Price List Belchim 2020.xlsx”.

Тема: Price List Belchim

От: [REDACTED]

Дата: 06.04.2020, 16:07

Кому: [REDACTED] @agrostoc.md, [REDACTED] @agrostoc.md, [REDACTED] @agrostoc.md

Копия: [REDACTED]

Домну [REDACTED] buna ziua

Atașat mai jos este lista de prețuri pentru produsele Belchim pentru anul 2020

[REDACTED]

- Вложения

Price List Belchim 2020.xlsx

10,1 KB

258. În vederea evaluării comportamentului întreprinderilor Agrostoc și Diazchim la stabilirea prețurilor de listă pentru produsele marca Belchim în anul 2020, au fost comparate prețurile de listă.

Nr. ord	Denumire produs	Preț de listă (EUR per l/kg)	
		Agrostoc	Diazchim
1	Chikara Duo	44,45	44,45
2	Cosavet	2,34	2,34
3	Cymbal	32,36	32,36
4	Kusabi	82,70	82,70
5	Mildicul	14,38	14,38
6	Ovitex	3,60	3,60

Sursa: informațiile parvenite de la întreprinderi și ridicate în cadrul inspecțiilor

259. Coroborarea informațiilor de la pct.251-257, indică la faptul că întreprinderile nu dispuneau de prețurile de invoice pentru produsele Belchim pentru anul 2020, în perioada în care erau formate listele de prețuri a întreprinderilor. Astfel, pentru toate produsele au fost fixate prețurile ofertate de Agrostoc pentru anul 2019. Respectiv, în condițiile lipsei unei interacțiuni și a unei independențe a întreprinderilor, este foarte puțin probabilă fixarea unor prețuri identice pentru produse. Cele menționate suplimentar probează comunicarea întreprinderilor în afara corespondenței electronice.
260. Prețurile de listă la Agrostoc reprezintă prețul de bază de la care sunt aplicate toate reducerile conform politicii sale comerciale.
261. În consecință, se constată următoarele aspecte de comportament a întreprinderilor în anul 2019:
- pentru 6 poziții comune de marfă marca Belchim, întreprinderile *Diazchim* și *Agrostoc* au stabilit prețuri identice.
 - Prețurile de listă au servit ca prețuri inițiale la care au fost aplicate reduceri conform politicilor comerciale ale întreprinderilor.
262. De asemenea, acțiunile de coordonare a comportamentului sunt efectuate prin monitorizarea implementării în practică a prețurilor, prin remiterea reciprocă și/sau obținerea din alte surse a prețurilor de listă a concurenților.

4.13. Alte aspecte relevante

1) Coordonarea preturilor de listă a Bioprotect cu distribuitorii

263. Conform procesului-verbal din 16.07.2020 privind efectuarea inspecției la Bioprotect, au fost consemnate următoarele explicații ale reprezentantului întreprinderii [REDACTED] ca răspuns la întrebările puse în cadrul inspecției desfășurate:

- „price listurile se formează ca media pe piață a concurenților, sunt estimativ egale cu restul concurenților. De facto, prețul la fermier diferă, fiind aplicate diverse reduceri”;
- „price listurile se formează de obicei în fiecare an în lunile ianuarie-februarie. În scopul balansării price listurilor se fac schimb de price list cu concurenții, deoarece nu consideră normal să existe diferențe mari de prețuri pe piață, de până la [REDACTED]. Prețul de facto nu corespunde cu cel din price list și depinde de strategia întreprinderii, reieșind din riscurile climaterice și de creditare”;
- „este nevoie de o rentabilitate de [REDACTED] pentru a putea activa și a se dezvolta. [...] consideră că o rentabilitate de [REDACTED] nu este sănătoasă”;
- „este responsabil de elaborarea price listurilor, pe care le coordonează cu [REDACTED]”;
- „Price listurile se aprobă verbal, nu prin ordinele directorului sau alte acte similare”;
- „price listurile pentru magazine agricole și fermieri sunt diferite”;
- „a confirmat repetat că realizează schimburi de price listuri cu concurenții, și nu consideră asta ceva ieșit din comun”;
- „prețurile este normal să fie identice la distribuitori, prețul de facto este altul”;
- „În cazul produselor de subdistribuție, întreprinderea a comunicat că nu poate pune preț mai mic decât distribuitorul oficial și trebuie să coordoneze cu distribuitorul prețurilor”.

2) Comunicarea directă în afara comunicărilor electronice

264. Analiza explicațiilor menționate mai sus de la pct.263 și a informațiilor anterior menționate, indică la următoarele concluzii:

- întreprinderile de pe piață fac schimb de liste de prețuri în vederea ajustării/uniformizării prețurilor de listă, chiar dacă acestea sunt utilizate doar ca referință;
- baza de calcul a costurilor finale pentru „consumatori” la produsele de uz foitosanitar sunt listele de prețuri elaborate de întreprinderi, fiecare dintre care aplică/ oferă după posibilitate reduceri și bonusuri;
- prețul pentru produsele de subdistribuție este ajustat cu distribuitorul mărcii, care de altfel activează pe aceeași piață de comercializare a acestor produse. Or, „consumatorul” nu posedă informații ample referitor la distribuitori.

265. Astfel, din explicațiile oferite de reprezentantul Bioprotect, în cadrul inspecției și consemnate în procesul-verbal din 16 iulie 2020, mai denotă interacțiunea și comunicarea directă a întreprinderilor implicate în cadrul evenimentelor (seminare) organizate de reprezentanțele mărcilor pe teritoriul Republicii Moldova și astfel, facilitarea coordonării comportamentului întreprinderilor implicate.

3) Fertilitatea – tratată diferentiat în cadrul practicii concertate adoptate de restul părților implicate

266. Conform procesului-verbal din 16.07.2020 privind efectuarea inspecției la Bioprotect și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența bilaterală de tip e-mail de la Bioprotect [REDACTED] către alt reprezentant Bioprotect [REDACTED] din 8 iulie 2019 ora 08:19 cu subiectul „Oferta tratanti”.

От: [REDACTED]
Кому: [REDACTED]@bioprotect.ru
Написано: 8 июля 2019 г., 8:19
Тема: Oferta tratanti
Папка: Справление / [REDACTED]

Deacord sa limitam schimbul de marfuri cu [REDACTED] atata timp cat balanta este negativa pentru noi.

Totusi sunt clienti care exclusiv lucreaza doar cu [REDACTED] si speram ca vom lucra doar la comanda si vom achizitiona de la [REDACTED] la aceleasi conditii de pret Invoice [REDACTED]

Вы писали 7 июля 2019 г., 8:57:26:

> [REDACTED]
> In conditiile unei deficiente de tratanti cu actiune instantiada.
> amaratata de la [REDACTED] sa schimbat doar strictul necesar de
> [REDACTED] Asta in situatia cand la [REDACTED] nu vine si cantitatea
> disponibila de acest produs.
> In general, obiectivul nostru este in primul rind sa asiguram
> minimizarea achizitiilor de la [REDACTED] regional pentru toate
> produsele [REDACTED]
> Avand referinta stocului de tratanti cu actiune facandu-se un program
> excluderea [REDACTED] si oferta - avem [REDACTED] la [REDACTED] la
> care avem o rentabilitate foarte buna si nu putem reduce pretul.

4) Existența unor relații interpersonale între reprezentanții întreprinderilor implicate

267. Conform procesului-verbal din 28.09.2020 privind efectuarea inspecției la Diazchim și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Bayer [REDACTED] către reprezentantul Fertilitatea [REDACTED] din 18 aprilie 2006 ora 12:30 cu subiectul „Fw: Фертилитатя”.

Fw: Фертилитатя

From

To

Date 2006-04-18 12:30

Priority Normal

F-LTD.pdf.zip (~498 KB)

salut!

Printeaza te rog contractul, semneaza-l si transmite-l pe fax la

Merci.

Best regards,

Country Manager Moldova
Bayer CropScience NBC

268. Din extrasul menționat la pct.267, pe lângă faptul că este cunoscut cu din anul 2006 cel puțin, se constată faptul că anterior a fost manager de țară pentru produsele Bayer Cropscience. Respectiv, se constată existența unor relații interpersonale anterioare între reprezentanții Diazchim și Fertilitatea, inclusiv confirmarea faptului că Diazchim deține poziții de lider pe piață.
269. Din extrasul de corespondență menționat la pct.267 se probează suplimentar coordonarea comportamentului și a politicilor comerciale a întreprinderilor în vederea eliminării incertitudinii concurențiale de pe piață.

5) Monitorizarea respectării acordurilor anticoncurențiale stabilite anterior

270. Conform procesului-verbal din 30.09.2020 privind efectuarea inspecției la Agrostoc și actele ridicate s-a constatat și ridicat corespondența de tip e-mail de la Agrostoc către alt angajat Agrostoc , copie din 21 februarie 2017 ora 15:30, cu oferta de preț pentru produsele de uz fitosanitar a „Biomir” SRL, pentru anul 2017.

Тема: FW: Fwd: Price

От: <@agrostoc.md>

Дата: 21.02.2017, 15:30

Кому: <@agrostoc.md>

Копия: <@agrostoc.md>

pentru analiza comparativa sa nu avem surprize

— Вложения: —

Price 2017.pdf

271. Din extrasul de corespondență menționat la pct.270 se probează monitorizarea de către întreprinderile implicate a concurenților regionali de pe piață în vederea conformării acestora la prețurile convenite. Or, din formularea „*sa nu avem surprize*” se induce ideea că neconformarea la prețurile de listă impuse de către întreprinderile mai mici urmează a fi „sanționată”, în caz de apariție a incertitudinii concurențiale, or, urmează a fi adoptată o politică comercială separată în acest sens.
272. Totodată, din pct.136, se probează schimbul listelor de prețuri între întreprinderi, precum și informații strategice ce țin de aspecte de activitate internă (în speță, stocurile Bioprotect, respectiv influențarea prețurilor de listă). Conținutul mesajului are forma unei justificări a modificării prețurilor. or. o simplă remitere a listelor de prețuri nu ar fi însoțită de argumentare, mai ales de informații cu caracter strategic din cadrul întreprinderii.
273. Din cele menționate se probează coordonarea comportamentului întreprinderilor Agrostoc, Bioprotect, Diazchim și Fertilitatea, inclusiv prin schimbul de informații strategice și ulterioara monitorizare a eventualelor abateri de la coordonare prin obținerea/ accesarea listelor de prețuri.
274. Astfel, având în vedere probatoriul acumulat, se constată adoptarea unui comportament comun sau în grup al întreprinderilor Agrostoc, Bioprotect, Diazchim și Fertilitatea, la fixarea prețurilor de comercializare a produselor de uz fitosanitar și fertilizanților de marca Bayer, și Agrostoc cu Diazchim la comercializarea produselor de uz fitosanitar și fertilizanților de marca Belchim pe teritoriul Republicii Moldova, în intervalul anilor 2015 – 2020 (inclusiv).
275. De asemenea, este de menționat că în nota nr. DA-07/173 din 15.07.2020 cu propunerea de inițiere a investigației sunt menționate și alte aspecte de funcționare a pieței. Or, prezenta decizie se referă la comportamentul întreprinderilor Agrostoc, Bioprotect, Diazchim și Fertilitatea doar în partea ce ține de formarea prețurilor pentru produsele de marca Bayer și Belchim pe teritoriul țării.
276. Investigația inițiată prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 22 din 16.07.2020 continuă referitor la alte aspecte de funcționare a pieței investigate ce vizează comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pe teritoriul Republicii Moldova, iar constatările și concluziile formulate urmează a fi obiect al altor rapoarte de investigație.

V. Calificarea legală a acțiunilor constatate și individualizarea sancțiunii

277. Descoperirea și sancționarea practicilor anticoncurențiale manifestate sub forma practicilor concertate dintre întreprinderi concurente ce au ca scop fixarea prețurilor, împărțirea piețelor sau limitarea producției și a vânzărilor, sunt considerate unele dintre cele mai grave restricționări ale concurenței.
278. În conformitate cu art. 5 din Legea concurenței, sunt interzise orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.

279. Pentru a se putea constata incidența art. 5 alin. (1) din Legea concurenței asupra unor acorduri sau practici concertate, este necesară îndeplinirea cumulativă a următoarelor trei condiții:

- a) existența a cel puțin două întreprinderi independente.
- b) existența faptei – a unui acord, a unei decizii a unei asociații de întreprinderi sau a unei practici concertate.
- c) acordul să aibă ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.

a) Existența a cel puțin două întreprinderi independente

280. Interdicțiile prevăzute de art. 5 din Legea concurenței, sunt aplicate și impuse întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi, atunci când acestea produc efecte pe teritoriul Republicii Moldova.

281. În sensul definit de art. 4 din Legea concurenței, întreprindere reprezintă orice entitate, inclusiv asociație de întreprinderi, angajată în activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare al acesteia.

282. Astfel, în scopul aplicării art. 5 din Legea concurenței, în sensul prezentei decizii, au fost identificate următoarele întreprinderi:

- *Pe piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer pe teritoriul Republicii Moldova:*

- a) Agrostoc
- b) Bioprotect
- c) Diazchim și
- d) Fertilitatea

- *Pe piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim pe teritoriul Republicii Moldova:*

- a) Agrostoc și
- b) Diazchim

283. Respectiv, întrucât aceste întreprinderi nu fac parte din același grup de întreprinderi sau nu sunt controlate de aceeași persoană ori de aceleași persoane, se constată existența a 4 (patru) întreprinderi independente pe piața produselor Bayer. Respectiv, pe piața produselor Belchim s-a constatat existența a 2 întreprinderi independente.

b) Existența faptei anticoncurențiale

284. Art. 5 alin. (1) din Legea concurenței, interzice fără a fi necesară o decizie prealabilă în acest sens, orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.

285. Sub interdicția prevăzută de art. 5 alin. (1) din Legea concurenței, cade orice tip de cooperare între întreprinderile concurente care restricționează sau ar putea restricționa concurența. Astfel, este interzis orice contact direct sau indirect între întreprinderile concurente ce are ca obiect sau ca efect influențarea comportamentului pe piață al unui concurent existent sau potențial sau să dezvăluie unui concurent comportamentul viitor pe care s-au hotărât să îl adopte sau doresc să îl adopte pe piață.

286. Pentru analiza incidenței unei practici concertate cu regulile de concurență sunt aplicabile aceleași criterii ca în cazul analizei incidenței cu prevederile Legii concurenței a unui acord între întreprinderi sau ale unei decizii ale unei asociații.
287. Astfel, un acord, în sensul art. 5 alin. (1) din Legea concurenței și a prevederilor p.24 al Hotărârii Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale, există atunci când părțile, explicit sau implicit, adoptă împreună un comportament coordonat (acțiuni/inacțiuni) pe piață. Nu este necesar ca acordul/practica concertată să fie scrisă, nu sunt necesare formalități, sancțiuni contractuale sau alte măsuri de constrângere. Acordul poate fi formalizat sau tacit (dedus din comportamentul părților).
288. Totodată, acordul este anticoncurențial chiar și în situația în care aceasta nu e obligatoriu prin natura sa. Absența măsurilor formale de monitorizare a implementării nu afectează în mod necesar gravitatea încălcării.
289. În ceea ce privește implementarea acordurilor având obiect anticoncurențial, faptul că un acord nu a fost respectat în întregime sau parțial nu echivalcăză cu situația în care acel acord/practică concertată nu există⁹ și nu exonerează întreprinderile de la atragerea la răspundere conform prevederilor Legii concurenței.
290. Respectiv, existența unui acord anticoncurențial poate fi dedusă dintr-un număr de coincidențe și indicii care luate împreună pot, în absența unei explicații plauzibile, să constituie o încălcare a regulilor de concurență. Aceste indicii și coincidențe pot furniza informații nu doar despre simpla existență a unui acord anticoncurențial, dar și despre durata acestora în timp sau despre perioada în care au fost aplicate.
291. Prin urmare, pentru ca un acord/practică concertată să existe, criteriile cerute de standardul probatoriu, bazându-ne pe jurisprudența CJUE¹⁰ și conform p.29 al Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013, este suficient contactul direct sau indirect între concurenți, prin care întreprinderile să-și fi exprimat intenția lor comună de a se comporta pe piață într-un anumit mod¹¹.
292. Un anumit comportament al întreprinderilor poate reprezenta o practică concertată, chiar și atunci când părțile, deși nu au aderat în mod explicit la un plan comun de acțiune pe piața respectivă, au adoptat sau au participat la acțiuni cu caracter de coluziune care au facilitat coordonarea comportamentului lor comercial.
293. Așadar, în baza probelor care atestă existența unui contact continuu/comunicări de tip e-mail între întreprinderile implicate și a ansamblului de acte și fapte descrise la Capitolul IV al prezentei decizii, care au facilitat coordonarea comportamentului lor comercial, se constată existența faptei anticoncurențiale manifestate sub forma unei practici concertate în sensul art. 5 alin.(1) al Legii concurenței, realizată de către Diazchim, Agrostoc, Bioprotect și Fertilitatea la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și, respectiv, se constată existența faptei anticoncurențiale la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim realizată de către Diazchim și Agrostoc.

⁹ Hotărârea TPI în cauza T-41/94 Thyssen Stahl AG v Comisia [1999] ECR II-347, par. 233, 255, 256 și 341;

¹⁰ Hotărârea în cauza 41/69 ACF Chemiefarma N.V. v Comisia [1970] ECR 661, par. 112 și hotărârea CJUE din Cauzele conexate 209-215 și 218/78 Heintz van Landewyck Sări v Comisia [1980] ECR 3125, par. 86

¹¹ Hotărârea în cauza T-1/89 Rhone Poulenc v Comisia, [1991] ECR II-867, par. 120; Hotărârea în cauzele conexate T-305/94 etc. Limburgse Vinyl Maatschappij N V și alții v Comisia (PVC II), [1999] ECR II-931, par. 715

c) Existența obiectului sau a efectului acordului anticoncurențial

294. Prevederile art.5 din Legea concurenței, urmărește să protejeze nu numai interesele concurenților sau ale consumatorilor, ci și structura pieței și prin aceasta concurența ca atare.
295. O practică concertată va intra sub incidența prevederilor art. 5 din Legea concurenței, chiar în absența efectelor anticoncurențiale pe piață. Ca și în cazul acordurilor între întreprinderi și deciziilor asociațiilor de întreprinderi, practicile concertate sunt interzise, indiferent de efectele lor, când acestea au obiect anticoncurențial¹².
296. Sintagma „au ca obiect sau au ca efect,, din prevederile alin.(1) al art.5 din Legea concurenței, trebuie interpretată disjunctiv în sensul că obiectul, respectiv efectul, reprezintă cerințe alternative și nu cumulative.
297. Prevederile alin.(2) al art.7 din Legea concurenței, similar jurisprudenței europene¹³ stabilește că cartelurile dure care au ca obiect restrângerea concurenței sunt cele mai grave acorduri anticoncurențiale care prin natura lor sunt dăunătoare pentru buna funcționare a concurenței normale, au capacitatea de a împiedica, restrânge sau denatura concurența, adică au efecte negative asupra concurenței.
298. Cartelurile dure interzise de art.7 din Legea concurenței, fiind considerate cele mai grave restricții ale concurenței, sunt considerate drept restricții prin obiect. Respeciv, în sensul aplicării art. 5 alin. (5) din Legea concurenței, nu trebuie să se demonstreze efectele reale asupra pieței. Această prezumție are la bază gravitatea restricției și experiența care arată că este foarte probabil ca acordurile care au ca obiect restrângerea concurenței să producă efecte negative asupra pieței și să pericliteze obiectivele urmărite de regulile de concurență. În acest sens, în hotărârea în cauza Consten and Grundig, CJUE a statuat: nu este nevoie a se lua în considerare efectele concrete ale unei înțelegeri din moment ce este evident că obiectul său a fost de a preveni, restrânge sau distorsiona concurența¹⁴.
299. Prin urmare, pentru a aprecia dacă un acord/o practică concertată între întreprinderi prin obiect restrânge concurența și prezintă prin însăși natura lor, un grad suficient de nocivitate pentru buna funcționare a concurenței normale pentru a se putea considera că examinarea efectelor acestora nu este necesară, urmează a fi analizate conform pct. 32 al Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013, cuprinsul dispozițiilor acestora, obiectivele pe care urmăresc să le atingă, precum și contextul economic și juridic în care acestea se înscriu. În cadrul aprecierii respectivului context, se ia în considerare natura bunurilor sau serviciilor afectate, precum și condițiile reale de funcționare și structura pieței sau a piețelor relevante.
300. În sensul prezentei decizii practica concertată între Diazchim, Agrostoc, Fertilitatea și Bioprotect privind coordonarea politicilor comerciale ale întreprinderilor concurente, în scopul stabilirii directe sau indirecte a prețurilor de listă și altor condiții de

¹² Hotărârea în cauza C-199/92 P Hils v Comisia, [1999] ECR I-4287, par. 158-166, dar și hotărârea în cauza C- 49/92P Comisia v Anic Partecipazioni SpA, [1999] ECR I-4125, par. 121

¹³ Hotărârea în cauza C-209/07 Irish Beef

¹⁴ Hotărârea în cauza 56 și 58/64 Consten SA & Grundig-Verkaufs-GMBH v Comisia [1966] ECR 299, par. 342, reiterat mai recent în cauza T-395/94 Atlantic Container Line AB v Comisia [2002] ECR II-875, par. 76.

tranzacționare (adaosul comercial) pentru produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer pentru clienți/ producătorii agricoli sau alți comercianți care revând produsele relevante, a avut ca obiect restrângerea concurenței, în sensul alin.(1) al art.5 al Legii concurenței. De asemenea, și practica concertată între Diazchim și Agrostoc privind coordonarea politicilor comerciale ale acestor întreprinderi concurente, în scopul stabilirii directe sau indirecte a prețurilor de listă și altor condiții de tranzacționare (adaosul comercial) pentru produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim pentru clienți/ producătorii agricoli sau alți comercianți care revând produsele relevante, a avut ca obiect restrângerea concurenței, în sensul alin.(1) al art.5 din Legea concurenței.

301. În acest context, practica anticoncurențială săvârșită de părțile implicate a urmărit alinierea prețurilor de listă și a adaosului comercial al întreprinderilor concurente în scopul fixării/menținerii prețurilor și creșterii prețurilor respective, inclusiv printr-un schimb de informații strategice din punct de vedere concurențial, de natura a facilita coordonarea comportamentului pe piață. **Scopul obiectiv urmărit de întreprinderile implicate prin acțiunile întreprinse a fost acela de a elimina incertitudinea de pe piață referitor la comportamentul altor întreprinderi concurente și a constata în coordonarea politicilor comerciale în partea ce ține de prețurile de listă și adaosul comercial/ marja medie a profitului brut sau rentabilitatea medie brută pentru produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Belchim pentru clienți/ producătorii agricoli sau alți comercianți care revând produsele relevante.**
302. În ceea ce privește **conținutul** practicii concertate analizate, întreprinderile implicate - Diazchim, Agrostoc, Fertilitatea și Bioprotect au comunicat continuu pe durata încăcălrii despre anumiți parametri ce țin de prețurile de listă, adaosul comercial/ marja medie a profitului brut sau rentabilitatea medie brută și alte condiții de tranzacționare pe care intenționau să le adopte în scopul alinierii politicii de preț și de a evita riscurile schimbărilor condițiilor de concurență.
303. Materialul probator menționat la partea ce vizează actele și faptele constatate pentru investigația ce constituie obiectul prezentei decizii a demonstrat că părțile implicate nu au avut un comportament independent la stabilirea prețurilor de listă pentru produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Belchim, acționând în mod concertat, în acest sens fiind identificată și constatată corespondența electronică de natură să probeze și să argumenteze existența unor contacte și comunicări scrise de tip e-mail între întreprinderile concurente, care au influențat comportamentul concurențial pe piață al acestora, aspect dovedit de conduita ulterioară a întreprinderilor prin ansamblul faptelor descrise la Capitolul IV.
304. De asemenea, comportamentul întreprinderilor implicate în perioada 2015-2020 constând în comunicarea și fixarea prețurilor de listă identice, după caz similare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Belchim, demonstrează coordonarea comportamentului ca rezultat al concertării. Comportamentul părților implicate demonstrează opțiunea lor clară de a nu mai concura între ele la stabilirea politicii de preț, denaturând astfel un parametru esențial al pieței, și anume concurența, procesul concurențial fiind înlocuit cu o formă de cooperare facilitat prin schimbul de informații între concurenți.

305. Aceste acțiuni de cooperare ilicită, manifestate printr-un schimb continuu de informații între concurenții - Diazchim, Agrostoc, Fertilitatea și Bioprotect la comercializarea produselor de uz fitosanitar și fertilizanților de marca Bayer și, respectiv, între concurenții Diazchim și Agrostoc la comercializarea produselor de uz fitosanitar și fertilizanților de marca Belchim, demonstrate prin coraborarea conținutului probelor scrise constatate la Capitolul IV, **au avut ca obiect restrângerea concurenței în sensul art.5 alin.(1) al Legii concurenței și în sensul art. 7 din Legea concurenței se califică ca cartel dur.**
306. În ceea ce privește contextul economic și juridic în care s-a derulat practica/practicile concertate care constituie obiectul prezentei decizii, pe piața relevantă investigată modalitatea uzuală de exercitare a concurenței pe piață este confruntarea liberă a cererii cu oferta și formarea prețurilor în mod independent, fără influența exercitată de schimbul de informații între concurenți și fără stabilirea în comun a politicii de prețuri de listă, de adaosuri comerciale sau alte condiții de tranzacționare. Cererea este reprezentată de clienții care le utilizează în scopuri profesionale - producătorii agricoli sau alți comercianți care revând aceste produse, iar oferta este reprezentată în principal de către întreprinderile implicate - Diazchim, Agrostoc, Fertilitatea și Bioprotect, în perioada 2015-2020 pentru produsele relevante de marca Bayer, iar pentru produsele relevante de marca Belchim de întreprinderile implicate- Diazchim și Agrostoc, pentru perioada 2015 -2020.
307. Întreprinderile ai căror angajați au participat la coordonarea comportamentului privind politica comercială de preț prin comunicări electronice bilaterale, trilaterale ale părților implicate, realizând astfel schimb de informații strategice privind prețurile de listă, adaosurile comerciale și alte condiții de tranzacționare, reprezintă cele mai importante întreprinderi active pe piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Bechim a căror principali indicatori financiari sunt prezentați în histogramele 1-16.
308. Persoanele care au reprezentat întreprinderile implicate în perioada 2015-2020, inclusiv, la comunicările electronice cu caracter anticoncurențial privind stabilirea prețurilor de listă și a altor condiții de tranzacționare către clienți, din corespondența indicată la Capitolul IV al prezentei decizii, sunt prezentate în tabelul următor:

Angajații întreprinderilor implicate participanți la comunicări electronice

Denumirea întreprinderii	Numele prenumele reprezentantului	Funcția deținută	Adresa de contact
Diazchim			
Agrostoc			
Bioprotect			
Fertilitatea			

309. Respectiv, orice comportament anticoncurențial al unui angajat se atribuie întreprinderii angajatoare, conform jurisprudenței constante a instanțelor Uniunii Europene care a stabilit că având în vedere că există un raport de subordonare a angajatului față de angajator, angajatul îndeplinindu-și atribuțiile pentru acesta din urmă, angajatul este încorporat în entitatea economică¹⁵. Astfel, atâta timp cât, în îndeplinirea sarcinilor de serviciu angajatul încalcă, regulile de concurență, întreprinderea angajatoare va răspunde pentru o astfel de încălcare.¹⁶ Totodată, acțiunile anticoncurențiale al angajaților întreprinderilor implicate au adus întreprinderii beneficii/profituri nemeritate.
310. Totodată, practica concertată stabilită de întreprinderile implicate influențează și prețurile practicate de către alți comercianți care revând produsele de uz fitosanitar și fertilizanti de marca Bayer și Bechim, astfel efectul negativ este translatat și către alte întreprinderi care ulterior la alt nivel al pieței, revând aceste produse, dar care nu sunt parte din investigația care constituie obiectul prezentei decizii.
311. Analizând practica concertată vizată de obiectul prezentei decizii prin raportare la contextul juridic și economic în care s-a realizat comunicarea electronică între concurenți (începând cu sfârșitul lunii decembrie și până la 01 martie al fiecărui an calendaristic - perioadă în care se aprobau prețurile de listă la produsele relevante care se aplicau pentru întregul an), luând în considerare indicatorii financiari ai întreprinderilor implicate în perioada 2015-2020, dimensiunea comportamentului întreprinderilor implicate care a afectat întreagă gama de produse de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Belchim pe teritoriul Republicii Moldova, o practică concertată care urmărește coordonarea politicii de preț are aptitudinea de a produce efecte anticoncurențiale, întrucât afectează structura pieței prin modificarea unuia din parametrii esențiali ai acesteia, și anume prețul.
312. Aptitudinea de a afecta concurența este demonstrată de următoarele aspecte:
- concurența a fost eliminată între întreprinderile implicate care au decis să nu mai concureze între ele, înlocuind concurența onestă cu o formă de cooperare. Agrostoc, Bioprotect, Diazchim și Fertilitatea și-au comunicat continuu în perioada 2015-2020 inclusiv, practic comportamentul viitor în materie de formare a prețului de listă și a adaosului comercial și alte condiții de tranzacționare a produselor relevante de marca Bayer și Belchim, comportament care ar trebui să fie adoptat individual, ținând de strategia de afaceri a fiecăruia. Stabilirea politicii de preț decisă în comun echivalează cu eliminarea concurenței între părțile implicate în toate circumstanțele în care s-a implementat practica concertată analizată, ceea ce constituie o afectare importantă a condițiilor de piață. În cazul de față, parametrul concurențial afectat este prețul, în condițiile în care concurența prin preț este cea mai vizibilă și mai importantă formă de concurență. Practicile concertate care fixează prețuri sau coordonează prețuri sau alte condiții de tranzacționare sunt încălcări grave. Un acord

¹⁵ Hotărârea în cauza C-22/98 RECU fi alții v. Comisia, par. 26; în același sens, hotărârea în cauza C-542/14 VM Remonls fi alții, par. 23.

¹⁶ Hotărârile în Cauza C-542/14, VM Remonls fi alții, par. 24, cauzele conexe 100-103/80, Mtisique diffusion francaise fi alții, par. 97; cauza C -68/12, Slovensko Sporitelna, par. 25.

are obiect anticoncurențial dacă direct sau indirect fixează prețuri¹⁷. De asemenea, având în vedere prevederile lit.a) a alin. (3) al art. 5 al Legii concurenței precum și pct.12, 13 al Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013 și constanta practică a Curtea de Justiție a Uniunii Europene sunt interzise și acordurile anticoncurențiale asupra componentelor de preț¹⁸.

- concurența pe piețele relevante care constituie obiectul prezentei decizii a fost denaturată prin vicierea comportamentului întreprinderilor în așa fel încât acesta să nu mai fie independent și individual, ci să fie stabilit/anunțat în cadrul unor comunicări anticoncurențiale, afectând astfel procesul concurențial care ar fi trebuit să genereze cea mai bună ofertă pentru client.

313. Prin urmare, în cazul de față, nu numai că practica anticoncurențială constatată prezintă aptitudinea de a afecta în mod concret concurența și consumatorul, ci, mai mult, se poate presupune în mod rezonabil că s-au și produs efecte nocive atât asupra concurenței (care încetază să se mai exercite între întreprinderile Diazchim, Agrostoc, Bioprotect și Fertilitatea care constituie marea majoritate a ofertei pentru produsele relevante de marca Bayer și între întreprinderile Diazchim și Agrostoc care asigură oferta pentru produsele relevante de marca Belchim), cât și asupra consumatorului final (cetățeanului), determinat în acest context să plătească pentru produsele agricole finale pe care le consumă sume mai mari decât ar fi plătit dacă părțile implicate ar fi resimțit presiunea concurențială și s-ar fi străduit să producă cea mai bună ofertă.
314. Astfel, coroborarea informațiilor din listele de prețuri disponibile indică la o discrepanță între evoluția prețului mediu de import/invoice și evoluția prețului mediu de comercializare pe teritoriul Republicii Moldova a produselor fitosanitare de marca Bayer. Astfel, dacă în perioada 2015 - 2020, valoarea prețului de import a crescut cu cca 4,4%, pe când prețurile de listă s-au majorat în mediu cu cca. 8,62 %, dinamica fiind de 2 ori mai mare.
315. În acest fel, pe piața relevantă investigată în sensul prezentei decizii, nu a existat o concurență reală și eficientă. Practica concertată practică de întreprinderile Agrostoc, Bioprotect, Diazchim și Fertilitatea a condus la stabilirea unor prețuri de piață mai mari în mediu cu 28% și 43% pentru produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer pe teritoriul Republicii Moldova, comparativ cu prețurile la produsele similare de marca Bayer comercializate în România¹⁹ și respectiv Ucraina²⁰.
316. Analiza comparativă a rezultatelor financiare a întreprinderilor implicate Agrostoc, Bioprotect, Diazchim și Fertilitatea și rezultatele financiare a întreprinderilor din sectorul agricol, denotă o evoluție disproporțională, manifestată prin dublarea veniturilor din vânzări și a valorii activelor totale ale întreprinderilor implicate în decurs de 5 ani, care a avut loc, inclusiv din contul practicilor anticoncurențiale, prin exploatarea celor mai vulnerabili ca ei (întreprinderi agricole, gospodării țărănești și consumatori).

¹⁷ Hotărârea în cauza C-286/13P, Dole Foods and Dole Fresh Fruit Europe, par. 115, ECLI:EU:C:2015:184

¹⁸ Hotărârea în cauza T-48/98, Acerinox v Comisia, par. 115, Rec.2001, p.II-3859, hotărârea în cauza T-29/92, SPO și alții v Comisia, par. 146. Rec.1995, p.II-289, hotărârea în cauza T-251/12 EGI, Inc (a v Comisia, par. 101, ECLI:EU:T:2016:114).

¹⁹ <http://www.agrovetl.ro/>

²⁰ <https://agroexp.com.ua/>

317. În ceea ce privește comportamentul efectiv al întreprinderilor pe piață, acțiunile părților implicate și cele invocate în observațiile unor întreprinderi prezentate asupra raportului de investigație indică faptul că, în cazul de față, în ceea ce privește politica de preț, întreprinderile implicate nu acționează independent în stabilirea prețurilor de listă și a adaosului comercial/ marjei medii a profitului brut sau rentabilității medii brute, ci acționează în comun în vederea alinierii politicii de prețuri și a adaosului comercial, acțiuni care au generat profituri părților implicate, în detrimentul consumatorului final, evoluția cărora este prezentată în histogrammele 2, 6, 10 și 14.
318. Or, în acord cu pct.28 al Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013, dacă o întreprindere divulgă singură concurenților săi informații strategice privind politica sa comercială viitoare, acest lucru reduce pentru concurenții implicați incertitudinea strategică în legătură cu funcționarea viitoare a pieței și sporește riscul de limitare a concurenței.
319. Conform pct.29 al Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013, dacă un concurent primește date strategice de la un alt concurent se va presupune că concurentul ce a primit aceste date a acceptat informațiile și, în consecință, le-a avut în vedere și a adaptat comportamentul pe piață.
320. Reieșind din cele expuse mai sus, în acord cu alin. (5) al art. 5 al Legii concurenței și practica constantă a CJUE²¹ cu toate că nu este necesar să fie probate efectele anticoncurențiale ale unui comportament ilicit atunci când s-a dovedit obiectul său anticoncurențial, în cazul de față acțiunile părților implicate și faptele invocate în observațiile prezentate asupra raportului de investigație, indică faptul că practica concertată constată prin prezenta decizie a fost pusă în practică de către părțile implicate, putându-se presupune în mod rezonabil că practica concertată de coordonare a politicii de preț a produs și efecte anticoncurențiale.
321. Având în vedere toate faptele relevante atestate mai sus, **se constată că practica concertată a Agrostoc, Diazchim, Bioprotect și Fertilitatea, prin care părțile implicate au convenit cu privire la coordonarea politicilor comerciale ce țin de prețurile de listă la comercializarea produselor relevante de marca Bayer și Belchim, cu scopul de a elimina incertitudinea de pe piață referitor la preț, a avut ca obiect împiedicarea, restrângerea ori denaturarea concurenței în sensul art. 5 alin. (1) din Legea concurenței.**
322. **În concluzie, atât materialul probator identificat și constatat pe parcursul investigației ce constituie obiectul prezentei decizii, cât și comportamentul efectiv manifestat de Agrostoc, Bioprotect, Diazchim și Fertilitatea, pentru care nu există nici o explicație în afara concertării, demonstrează faptul că părțile implicate, pentru perioada anilor 2015 - 2020 (inclusiv), la formarea prețurilor de listă pentru produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și, respectiv, Agrostoc și Diazchim la formarea prețurilor de listă pentru produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim, au realizat o practică**

²¹ Hotărârea în cauza C-67/13, GCR v Comisia, par. 51, ECLI:EU:C:2014:2204, hotărârea în cauza C-209/07 Beef Industry Development v Comisia ECLI:EUC:2008:643, par. 33-34, hotărârea în cauza T-472/13, Lundbeck v Comisia, par. 341, ECLI:EU:T:2016:449

concertată de stabilire/fixare directă și indirectă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare, faptă interzisă expres de prevederile art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) și în sensul art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței se califică ca cartel dur.

323. Reieșind din cele expuse mai sus, în conformitate cu art. 71 al Legii concurenței, Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, întreprinderilor amenzi în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență, aceste întreprinderi încalcă prevederile art. 5 al Legii concurenței.
324. Dreptul Consiliului Concurenței de a aplica sancțiuni pentru încălcarea prevederilor art. 5 al Legii concurenței se supune termenului de 5 ani conform art. 81 alin. (1) lit. c) al Legii concurenței. Respectiv, în cazul încălcărilor cu caracter continuu sau repetate, termenul de prescripție începe să curgă de la data încetării încălcării.
325. Totodată, conform art. 82 al Legii concurenței, orice act emis de către Consiliul Concurenței în scopul examinării preliminare sau investigării unei încălcări întrerupe cursul termenului de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la art. 81 al Legii concurenței. Întreruperea termenului de prescripție produce efect de la data comunicării de către Consiliul Concurenței a actului emis, comunicare făcută cel puțin unei întreprinderi sau asociații de întreprinderi care au participat la săvârșirea încălcării. Respectiv, termenul de prescripție se întrerupe prin acte ale Consiliului Concurenței, cum ar fi: solicitările de informații, în scris; ordinul privind desfășurarea inspecției; și dispoziția privind inițierea procedurii de investigație.
326. Întreruperea termenului de prescripție produce efecte pentru toate întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi care au participat la săvârșirea încălcării. După întreruperea cursului termenului de prescripție începe să curgă un nou termen, cu o durată similară, de la data la care Consiliul Concurenței a emis unul din actele menționate mai sus. Termenul de prescripție va expira cel târziu în ziua în care s-a scurs o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție aplicabil pentru săvârșirea încălcării în cauză, fără să fi aplicat Consiliul Concurenței o sancțiune prevăzută de prezenta lege.
327. Cu considerarea prevederilor art. 81 și art. 82 ale Legii concurenței, dreptul Consiliului Concurenței de a aplica sancțiuni întreprinderilor implicate în cazul de față pentru încălcarea art. 5 al Legii concurenței se încadrează în termenele de prescripție prevăzute pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale.
328. În acord cu prevederile art. 72 al Legii concurenței, nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale se determină în funcție de gravitatea și durata faptei. Nivelul de bază se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.
329. Individualizarea sancțiunilor prevăzute la art. 72 din Legea concurenței, se face ținând cont de gravitatea și durata faptei, luând în considerare criteriile prevăzute de art. 72 alin. (2), alin. (3) și alin. (5) din Legea concurenței. Concomitent, cuantumul amenzii se bazează pe determinarea unui nivel de bază care se poate majora în cazul existenței circumstanțelor agravante sau se poate reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.

330. Evaluarea gravității unei încălcări se face de la caz la caz, pentru fiecare tip de încălcare, luându-se în considerare împrejurările relevante ale cazului. Astfel se vor avea în vedere, natura faptei săvârșite, dimensiunea și importanța pieței relevante, precum și dimensiunea geografică a pieței relevante.
331. Conform art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței, nivelul de bază calculat pentru gravitatea faptei constituie de la 2% până la 4% din cifra totală de afaceri realizată de către întreprinderile implicate în anul financiar anterior sancționării pentru faptele de gravitate mare precum sunt acordurile orizontale de tipul cartelurilor dure, definite de art. 7 alin. (1) al Legii concurenței și calificate ca încălcare a art. 5 din Legea concurenței.
332. Având în vedere că în sensul prezentei decizii este constată o încălcare prin obiect, precum și gravitatea mare a faptei anticoncurențiale, în conformitate cu art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței, nivelul de bază calculat pentru gravitatea faptei poate constitui de la 2% la 4% din cifra de afaceri totală realizată de către întreprinderile implicate - Agrostoc, Diazchim, Bioprotect și Fertilitatea, în anul financiar anterior sancționării pentru încălcarea art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea concurenței.
333. În sensul prezentei decizii, se constată următoarele circumstanțe care determină caracterul grav al faptelor anticoncurențiale realizate de Agrostoc, Diazchim, Bioprotect și Fertilitatea la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și respectiv, faptele anticoncurențiale realizate de Agrostoc și Diazchim la comercializarea produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim, și anume:
- ✓ natura faptei comise – încălcarea art. 5 al Legii concurenței s-a constatat prin obiect, întrucât a vizat fixarea/stabilirea prețurilor de listă și a altor condiții de tranzacționare pentru comercializarea întregii game de produse relevante de marca Bayer și după caz, Belchim către terți,
 - ✓ extinderea efectului încălcării la nivel național – piața afectată este una extinsă, acoperind întregul teritoriu al Republicii Moldova;
 - ✓ fapta anticoncurențială stabilită de întreprinderile implicate au influențat și prețurile practicate de către alți comercianți ai acestor produse relevante care revînd și nemijlocit, au fost afectați și consumatorii profesioniști de produse de uz fitosanitar și a fertilizanților – agricultorii și competitivitatea produselor agricole, astfel efectul negativ a fost translatat și către alte întreprinderi care activează la alt nivel al pieței relevante și către consumatorii finali ai produselor agricole.
334. Prin urmare, în baza argumentelor expuse mai sus, în cazul investigat ce constituie obiectul prezentei decizii, quantumul stabilit pentru gravitatea faptelor constatate pentru fiecare întreprindere este stabilit de 4% din cifra de afaceri totală obținută în anul 2020 de către întreprinderile Agrostoc, Diazchim, Bioprotect și Fertilitatea pentru acțiunile de stabilire/fixare a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și după caz, Belchim pe teritoriul Republicii Moldova, reprezentând o practică concertată, de tipul cartelurilor dure, ce a restricționat prin obiect concurența.

care se încadrează în categoria faptelor de gravitate mare pentru încălcarea art. 5 din Legea concurenței.

335. Conform prevederilor art. 72 alin. (5) din Legea concurenței, în funcție de durată, faptele se împart în 3 categorii: fapte de scurtă durată (mai puțin de un an) sau cu consumare instantanee: factor 1; fapte de durată medie (de la un an la cinci ani): factor 1,2; și fapte de lungă durată (peste cinci ani): factor 1,4. Respectiv, nivelul de bază al amenzii se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.
336. În ceea ce privește acordul anticoncurențial/practica concertată continuă de stabilire/fixare directă și indirectă a prețurilor de listă și a altor condiții de tranzacționare către terți pentru produsele de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Belchim, faptă constată ca încălcare de către Agrostoc, Diazchim, Bioprotect și Fertilitatea a prevederilor art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea concurenței, durata totală a acesteia este de 5 ani 11 luni și 3 zile, respectiv cuprinde intervalul 28 ianuarie 2015 – 31 decembrie 2020, încălcarea fiind de lungă durată. Având în vedere modalitatea concretă în care s-au desfășurat actele și faptele descrise și stabilite la Capitolul IV, încălcarea constatată a fost început la 28 ianuarie 2015, respectiv a continuat până la 31 decembrie 2020, manifestându-se prin acțiuni de coordonare a prețului la începutul fiecărui an calendaristic pentru fiecare an de referință, și a produs efecte pe durata totală a săvârșirii practicii anticoncurențiale.
337. Prin urmare, în cazul de față, în funcție de durata participării fiecărei întreprinderi la încălcările constatate prin prezenta decizie, cuantumul amenzii se majorează astfel:
- pentru Agrostoc a fost luat în calcul durata de 5 ani 11 luni și 3 zile, faptele încadrându-se la categoria faptelor de lungă durată (peste 5 ani), respectiv se aplică și factorul 1,4 la cuantumul stabilit în funcție de gravitatea faptei.
 - pentru Bioprotect a fost luat în calcul durata de 5 ani 11 luni și 3 zile, faptele încadrându-se la categoria faptelor de lungă durată, respectiv s-a aplicat factorul 1,4 la cuantumul stabilit în funcție de gravitatea faptei.
 - pentru Diazchim a fost luat în calcul durata de 5 ani 11 luni și 3 zile, faptele încadrându-se la categoria faptelor de lungă durată, respectiv s-a aplicat factorul 1,4 la cuantumul stabilit în funcție de gravitatea faptei.
 - pentru Fertilitatea a fost luat în calcul durata de 4 ani, faptele încadrându-se în categoria faptelor de durată medie (de la un an la cinci ani), respectiv s-a aplicat factorul 1,2 la cuantumul stabilit în funcție de gravitatea faptei.
338. În urma evaluării în funcție de gravitate și durata faptei nivelul de bază al amenzii pentru fiecare întreprindere a fost stabilit astfel:
- 1) pentru practica concertată continuă de stabilire/fixare directă și indirectă a prețurilor de listă și a altor condiții de tranzacționare către terți pe piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Belchim a Agrostoc – 5,6% nivelul de bază (format din 4% și cu aplicarea 1,4 factorul pentru durată);

2) pentru practica concertată continue de stabilire/fixare directă și indirectă a prețurilor de listă și a altor condiții de tranzacționare către terți pe piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer a Bioprotect - 5,6% nivelul de bază (format din 4% și cu aplicarea 1,4 factorul pentru durată);

3) pentru practica concertată continue de stabilire/fixare directă și indirectă a prețurilor de listă și a altor condiții de tranzacționare către terți pe piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Belchim a Diazchim- 5,6% nivelul de bază (format din 4% și cu aplicarea 1,4 factorul pentru durată);

4) pentru practica concertată continue de stabilire/fixare directă și indirectă a prețurilor de listă și a altor condiții de tranzacționare către terți pe piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer a Fertilitatea – 4,8 % nivelul de bază (format din 4% și cu aplicarea 1,2 factorul pentru durată).

339. Cifra totală de afaceri luată în calcul la stabilirea amenzii este cea aferentă anului financiar 2020, astfel întreprinderile implicate au declarat că au obținut următoarele:

Denumirea întreprinderii	Cifra de afaceri obținută pentru anul 2020 (lei)
Agrostoc	651 614 250.00
Bioprotect	453 913 093.29
Diazchim	564 519 439.84
Fertilitatea	156 935 506.20

Sursa: Informațiile prezentate de părțile implicate la solicitarea de informații a Consiliului Concurenței

340. La individualizarea sancțiunilor, Consiliul Concurenței ia în considerare toate circumstanțele cazului, care pot conduce la o diminuare sau la o majorare a nivelului de bază al amenzilor.

341. În conformitate cu art.73 alin. (1) din Legea concurenței, nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale poate fi majorat sau redus cu un procent cuprins între 5% și 10% din cuantumul nivelului de bază stabilit în conformitate cu art. 72 al Legii concurenței pentru fiecare circumstanță agravantă ori atenuantă constatată.

342. Astfel, în urma analizei circumstanțelor încălcării constatate în prezenta decizie s-a atestat existența unor circumstanțe cu privire la instigatorul încălcării de natură a justifica aplicarea unei majorări față de nivelul de bază al amenzii. Respectiv, se reține pentru comportamentul întreprinderii Diazchim rolul de instigator a încălcării constatate probat prin calitatea de inițiator al multiplelor comunicări electronice constatate, atât bilaterale cât și multilaterale descrise și stabilite la Capitolul IV al prezentei decizii.

343. Astfel, în conformitate cu art.73 alin. (1) din Legea concurenței, nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale pentru Diazchim este majorat cu 5% din cuantumul nivelului de bază stabilit în conformitate cu art. 72 al Legii concurenței pentru circumstanța agravantă constatată.

344. În cazul de față investigat nu au fost identificate circumstanțe atenuante.
345. În conformitate cu prevederile alin. (7) al art.73 al Legii concurenței, atunci când, în urma aplicării criteriilor de individualizare, nivelul maxim stabilit la art. 72 alin. (3) este depășit, amenda va fi redusă până la un nivel maxim de 5% din cifra totală de afaceri.
346. Subsecvent, luând în considerare că nivelul de bază al amenzii stabilite pentru Agrostoc, Bioprotect și Diazchim pentru încălcarea constatată a art.5 al Legii concurenței, în urma aplicării criteriilor de individualizare depășește 5 % din cifra totală de afaceri obținută de fiecare întreprindere în parte, amenda pentru Agrostoc, Bioprotect și Diazchim se reduce până la un nivel maxim de 5% din cifra totală de afaceri a fiecărei întreprinderi, în acord cu prevederilor alin. (7) al art.73 al Legii concurenței, pentru încălcarea constatată.
347. În conformitate cu art. 36 alin. (4) din Legea concurenței, sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii.
348. În conformitate cu art. 43 alin. (2) din Codul de executare nr. 443/2004, în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de creditor o exercită Ministerul Finanțelor (Codul IBAN: MD83TRGAAA14311701000000), prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat.

349. Respectiv, debitori în sensul prezentei decizii sunt următoarele întreprinderi:

- CI „Agrostoc” înregistrată cu IDNO [REDACTED], cu adresa juridică în [REDACTED], cu următoarele date bancare:

Banca: [REDACTED]
Cod bancar: [REDACTED]
Codul IBAN: [REDACTED]

- „Bioprotect” SRL înregistrată cu IDNO [REDACTED], cu adresa juridică în [REDACTED], cu următoarele date bancare:

Banca: [REDACTED]
Cod bancar: [REDACTED]
Codul IBAN: [REDACTED]

- „Diazchim” SRL înregistrată cu IDNO [REDACTED], cu adresa juridică în [REDACTED], cu următoarele date bancare:

Banca: [REDACTED]
Cod bancar: [REDACTED]
Codul IBAN: [REDACTED]

- „Fertilitatea-Chișinău” SA înregistrată cu IDNO [REDACTED], cu adresa juridică: [REDACTED], cu următoarele date bancare:

Banca: [REDACTED]
Cod bancar: [REDACTED]
Codul IBAN: [REDACTED]

VI. Exercițarea drepturilor de apărare

- [illegible]

cadrul Consiliului Concurenței a fost înregistrat demersul [REDACTED] din 29.01.2021, la care au fost anexate observațiile suplimentare.

359. Raportul de investigație din 10 noiembrie 2020 referitor la unele aspecte din cadrul investigației inițiate prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 22 din 16 iulie 2020 a fost transmis la data de 11.11.2020 și pentru Diazchim, care a fost recepționat de către [REDACTED]
360. Ulterior, la data de 18.11.2020, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit cererea întreprinderii Diazchim, înregistrată din 18.11.2020, prin care a fost solicitat accesul la dosarul de investigație în conformitate cu art. 60 alin. (2) al Legii concurenței.
361. Respectiv, la data de 24.11.2020, ora 09:30, la sediul Consiliului Concurenței a fost oferit accesul la dosarul de investigație a reprezentanților întreprinderi Diazchim [REDACTED]
[REDACTED] fapt consmenat în declarația de acces la dosar întocmită în acest sens.
362. La data de 30.11.2020, în cadrul Consiliului Concurenței a fost înregistrată cererea întreprinderi Diazchim privind prelungirea cu 30 de zile lucrătoare a termenului pentru înaintarea observațiilor asupra raportului de investigație din 10.11.2020.
363. Fiind acceptată cererea de prelungire a termenului pentru prezentarea observațiilor, fapt comunicat prin scrisoarea din 02.12.2020, la data de 08.02.2021 în cadrul Consiliului Concurenței a fost înregistrată scrisoarea de însoțire a observațiilor asupra raportului de investigație referitor la unele aspecte din cadrul investigației inițiate prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 22 din 16 iulie 2020 cu anexarea documentelor care urmau să confirme cele expuse în observații referitor la raport.
364. Raportul de investigație din 10 noiembrie 2020 referitor la unele aspecte din cadrul investigației inițiate prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 22 din 16 iulie 2020, a fost remis la data de 11.11.2020 și către Fertilitatea, care a fost recepționat de [REDACTED] Fertilitatea fiind înregistrat cu nr. de intrare 32 din 11.11.2020.
365. Ulterior, la data de 08.12.2020, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit scrisoarea întreprinderii Fertilitatea din 08.12.2020 prin au fost prezentate observațiile asupra raportului cu anexarea documentelor care confirmă cele expuse.
366. Urmare a observațiilor prezentate asupra raportului de investigație din 10 noiembrie 2020, părțile implicate - Diazchim, Bioprotect, Agrostoc, au invocat neîndeplinirea **standardului de probă pentru existența unei practici concertate**.
367. Consiliul Concurenței consideră că nu sunt fundamentate afirmațiile întreprinderilor implicate potrivit cărora, faptele descrise în raportul de investigație nu constituie un acord/practică concertată din punct de vedere concurențial, în cazul dat, schimbul continuu de informații strategice realizat prin corespondența de tip e-mail reprezintă probă directă a coordonării comportamentului întreprinderilor implicate Diazchim, Agrostoc, Bioprotect și Fertilitatea pe piața de comercializare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și a întreprinderilor Diazchim și Agrostoc pe piața de comercializare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților

de marca Belchim, care pe lângă calitatea de concurenți pe piață, dețin și calitatea de vânzător – cumpărător și viceversa în cadrul livrărilor reciproce de produse relevante.

368. Un acord anticoncurențial calificat ca cartel nu se bazează, de obicei, pe o acțiune unică și izolată, ci funcționează ca un ansamblu de acțiuni/inacțiuni care constau într-o serie de acorduri și practici concertate care au același obiectiv pe parcursul unei anumite perioade de timp.
369. După cum s-a statuat în jurisprudența CJUE, în condițiile existenței unor contacte directe sau indirecte între concurenți în scopul concertării, relația cauză – efect între concertare și comportamentul pe piață se prezumă, în lipsa unei explicații alternative plauzibile.
370. Pentru a constata existența unei încălcări a Legii concurenței trebuie să fie furnizate dovezi suficient de precise și solide, fără a fi necesar, însă, ca fiecare probă examinată în mod individual să îndeplinească criteriile de standard probatoriu²². Standardul probatoriu este îndeplinit dacă dovezile obținute de către autoritatea de concurență, în ansamblul lor și în coroborare, îndeplinesc aceste criterii.²³
371. De esența cartelurilor, ca acorduri anticoncurențiale/practici concertate de gravitate mare, sancționate cu cele mai severe sancțiuni, atât legislația națională cât și cea europeană, este caracterul secret. Întâlnit în majoritatea cazurilor constatate în practică. În aceste condiții, standardul de probă suficient pentru demonstrarea încălcării nu poate include doar documente care să ateste în mod expres contactele dintre întreprinderile implicate într-o încălcare a art. 5 din Legea concurenței. Fragmente de documente care sunt disponibile autorității de concurență pot fi coroborate cu concluziile rezultate din împrejurările relevante ale cazului. Existența unui acord/sau practici concertate poate fi dedusă dintr-un număr de coincidențe și indicii care, considerate împreună pot, în absența unei alte explicații, să constituie o dovadă a încălcării regulilor de concurență. Esențial este ca acestea să fie coerente și să ofere o imagine de ansamblu unitară privind săvârșirea încălcării.
372. Astfel, după cum s-a reținut în jurisprudența CJUE, autoritatea de concurență trebuie să obțină dovezi suficient de precise și coerente pentru a constata ferm că presupusa încălcare s-a produs. Este suficient ca întreg corpul probatoriu pe care s-a bazat autoritatea, privit ca un ansamblu să întrunească aceste cerințe. În acest sens, nu se poate cere ca o singură probă sau fiecare probă să dovedească existența, întinderea, natura, participanții la săvârșirea faptei. În cazul de față, analiza tuturor documentelor și informațiilor în ansamblu a condus la fundamentarea concluziei că s-a comis o încălcare a art. 5 prin obiect a Legii concurenței de către întreprinderile implicate.
373. La caz, încălcarea este demonstrată de Consiliul Concurenței nu numai de existența unor contacte între concurenți, realizate în scopul coordonării, ci și de existența unui comportament subsecvent pe piață și de legătura de cauzalitate între cele două elemente. În ceea ce privește conținutul discuțiilor anticoncurențiale realizate prin

²² Cauza C-30/83 Cram and Rheinzink v Comisia [1984] ECR 1679, par. 20; cauzele conexe C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 și de la C-125/85 la C-129/85 A Ahlstrom Osakeyhtiö și alții v Comisia, (1993) ECR I-1307 (Woodpulp II), par. 157; cauza T-62/98 Volkswagen v Comisia [2000] ECR II-2707, par. 43 și 72.

²³ Cauza T-305/94 Limburgse Vinyl Maatschappij și alții v Comisia, (PVC II), par. 768-778 și, în special, par. 777, confirmat de CEJ, prin hotărârea în cauzele conexe C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P - C-252/99 P și C-254/99 P Limburgse Vinyl Maatschappij și alții v Comisia [2002] ECR I-8375, par. 513-523.

comunicări de tip e-mail, acesta a rezultat din coroborarea informațiilor/declarațiilor și a documentelor ridicate în rezultatul inspecțiile efectuate și cu analiza comportamentului subsecvent pe piață al părților implicate.

374. Părțile implicate (Diazchim, Fertilitate, Agrostoc) afirmă că lista de prețuri constituie o informație publică accesibilă pentru examinare și utilizare, atât pentru concurenții, cât și pentru clienți, iar transmiterea ofertelor de prețuri în calitatea acestora de informații publice nu reprezintă practică concertată în sensul art. 5 din Legea concurenței.
375. Art. 5 alin. (1) din Legea concurenței, interzice acordurile anticoncurențiale și practicile concertate între întreprinderi, precum și deciziile anticoncurențiale adoptate de asociațiile de întreprinderi. În mod normal, relațiile contractuale sunt o componentă esențială a economiei de piață. Cu toate acestea, acordurile între participanții pe piață pot fi utilizate și ca instrumente de reducere, în mod artificial, a producției, de împărțire a piețelor și de creștere a prețurilor, cu alte cuvinte pot constitui instrumente de restrângere a concurenței.
376. Interdicțiile prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea concurenței acoperă nu numai acordurile formalizate și publice, ci și orice alt tip de cooperare între întreprinderi, care restricționează sau ar putea restricționa concurența. În mod special, acordurile între concurenți (numite generic „acorduri orizontale”), datorită naturii lor au un potențial mai ridicat de a crea probleme de concurență.
377. În mod normal, întreprinderile trebuie să concureze unele cu celelalte și nu să coopereze pentru a influența condițiile pieței în detrimentul concurenței și, în final, al consumatorilor. Astfel, fiecare întreprindere trebuie să își stabilească în mod independent propria politică comercială pe care intenționează să o adopte pe piață. Aceasta înseamnă că întreprinderilor concurente le este interzis cu strictețe orice contact direct sau indirect între aceștia ce are ca obiect sau ca efect influențarea comportamentului pe piață al unui concurent existent sau potențial sau să devăluie unui concurent comportamentul viitor pe care s-au hotărât să îl adopte sau doresc să îl adopte pe piață.
378. La caz, în perioada 2015 - 2020 întreprinderile implicate au comunicat continuu, atât la nivel bilateral cât și trilateral, după caz, prin corespondență de tip e-mail și au realizat schimbul de informații strategice din punct de vedere concurențial, atât a prețurilor de listă stabilite, cât și a proiectelor de prețuri și a altor condiții de tranzacționare (adaos comercial), prin care au stabilit direcții de acțiune comună sau abținerea de la a acționa pe piață într-un anumit sens fapt ce demonstrează coordonarea comportamentului ca rezultat al concertării. Comportamentul părților implicate demonstrează opțiunea lor clară de a nu mai concura între ele la stabilirea politicii de preț pentru produsele de uz fitosanitar și fertilizanți de marca Bayer și Belchim, denaturând astfel un parametru esențial al pieței, și anume concurența, procesul concurențial fiind înlocuit cu o formă de cooperare facilitat prin schimbul de informații între concurenți pentru a elimina incertitudinea cu privire la deciziile viitoare ale concurenților.
379. Întreprinderile implicate nu au avut un comportament independent la stabilirea prețurilor de listă pentru produsele relevante de marca Bayer și Belchim, ansamblul elementele probatorii constatate și faptele descrise la Capitolul IV al prezentei decizii.

confirmă faptul că acestea au acționat în mod concertat și nu s-au distanțat de la practica concertată.

380. Unele întreprinderi implicate (Agrostoc și Fertilitate) mai invocă și faptul că este o practică obișnuită pe piața produselor fitosanitare să se dețină informații despre prețurile altor vânzători pe piață, schimbul de informații dintre anumite companii este firesc în condițiile în care companiile procură produse unele de la altele.
381. Indiferent de care sunt relațiile dintre întreprinderile implicate, în contextul în care acestea sunt în raporturi de concurență pe aceeași piață, în ceea ce privește politica de preț, acestea urmează să acționeze independent, fără a se alinia politicii de prețuri ale concurenților pentru a asigura respectarea regulilor de concurență și interdicțiile art. 5 al Legii concurenței.
382. De asemenea, în observațiile la raportul de investigație, întreprinderea Diazchim își exprimă dezacordul cu privire la determinarea pieței relevante a produsului în funcție de marca producătorului.
383. Față de aceste observații menționăm că piața produsului vizată de investigația inițiată prin Dispoziția nr. 22 din 16.07.2020 se referă la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pe teritoriul Republicii Moldova. Însă, în partea ce ține de activitatea de comercializare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și Belchim, în sensul investigației ce constituie obiectul prezentei decizii, piața relevantă a fost determinată ca piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer și, respectiv, piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim. În acest context, piața relevantă analizată privește în ansamblu comercializarea produselor relevante de marca Bayer și Belchim, întrucât s-a luat în considerare natura și impactul problemei concurențiale examinate care a vizat întreaga gamă de produse de marca Bayer și respectiv, Belchim, dar nu în parte un anumit produs concret, și natura constrângerilor concurențiale investigate calificate ca încălcare prin obiect a legii precum și substituibilitatea la nivelul ofertei, neconsiderând oportun o îngustare după destinația produsului și o altă distincție suplimentară a pieței, în sensul prezentei decizii. În acest context e necesar de menționat faptul că o astfel de delimitare a pieței este aplicată și de către părțile implicate în corespondența electronică identificată prin care s-a realizat schimbul de informații strategice între concurenți (spre exemplu: pentru produsele relevante de marca Bayer - pct.57, pentru produsele relevante de marca Belchim - pct.201).
384. În observațiile la raportul de investigație întreprinderea Bioprotect a invocat nerespectarea principiului legalității și previzibilității la inițierea investigației și inexistența temeiurilor legale pentru inițiere. La acest aspect sunt relevante a menționa prevederile art. 41 alin. (1) lit. f) și ale art. 49 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței, care asigură dreptul Consiliului Concurenței de a iniția procedura de examinare a presupusului caz de încălcare a legislației concurențiale din oficiu în baza materialelor de care dispune referitoare la presupusa încălcare a legislației.
385. Astfel, având în vedere existența semnelor încălcării prevederilor art. 5 din Legea concurenței, la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pe teritoriul Republicii Moldova, Plenul Consiliului Concurenței a dispus întemeiat, în

limitele competenței sale, la 16 iulie 2020 inițierea investigației concurențiale prin Dispoziția nr.22.

386. Investigațiile concurențiale inițiate de Consiliul Concurenței se desfășoară în baza normelor procedurale și materiale prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012. Respectiv, cu derogarea asigurată de art. 1 alin. (3) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131/2002, dispozițiile Legii nr.131/2002 nu se aplică investigațiilor concurențiale efectuate de Consiliul Concurenței în conformitate cu prevederile Legii concurenței.
387. În observațiile la raportul de investigație unele părți implicate (Bioprotect și Diazchim) au invocat faptul că sunt în imposibilitate de a-și formula efectiv poziția de apărare pe marginea raportului de investigație din 10 noiembrie 2020.
388. Consiliul Concurenței, pe marginea investigației care constituie obiectul prezentei decizii, a asigurat pe deplin dreptul la apărare al părților implicate. În conformitate cu normele procedurale și materiale ale legii și în condițiile prevăzute de art.58 - 64 ale Legii concurenței. În acest context, Consiliul Concurenței a transmis părților implicate raportul de investigație pentru informare și prezentarea punctului de vedere/observațiilor, a asigurat la cerere accesul la materialele dosarului de investigație, în acord cu art.60-63 ale Legii concurenței și a asigurat dreptul la audieri a părților implicate care au asigurat prezența reprezentanților lor, în acord cu art. 64 al Legii concurenței.
389. Bioprotect mai invocă și faptul că raportorul responsabil nu întrunește exigențele unui organ independent și imparțial. Acest argument este neîntemeiat, întrucât angajații Consiliului Concurenței au statut de funcționari publici, respectiv la exercitarea atribuției de raportor în cauzele investigate asigură respectarea principiilor fundamentale ale serviciului public prevăzute de art. 5 al Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care implică, inclusiv și independența acestora față de factorii externi. Raportorul desemnat în conformitate cu atribuțiile legale asigurate de lege instrumentează toate actele procedurii de investigație și propune Plenului Consiliului Concurenței, ca organ colegial decizional, dispunerea măsurilor care sunt de competența acestuia, în strictă conformitate cu prevederile Legii concurenței, cu cadrul normativ relevant serviciului public și respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și a interdicțiilor prevăzute de cadrul normativ relevant.
390. De către Bioprotect se mai invocă că prezenta investigație este o acuzație în materie penală, în sensul Articolului 6 (1) CtEDO, precum și faptul că în legislația Republicii Moldova sancțiunile prevăzute de Legea concurenței sunt calificate ca sancțiuni contravenționale. Însă, din cauza cuantumului mare a acestor sancțiuni, procedura stabilită de Legea concurenței este privită ca o acuzație în materie penală, în sensul stabilit de CtEDO.
391. Legea concurenței transpune prevederile comunitare - Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16.12.2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L1 din 04.01.2003, care statuează expres că normele din domeniul concurenței nu se aplică domeniului penal.

392. În sistemul de drept al Republicii Moldova actele administrative și operațiunile administrative realizate de Consiliul Concurenței, în vederea asigurării aplicării Legii concurenței și, respectiv, constatarea încălcărilor prevăzute de Legea concurenței se atribuie la activitatea administrativă. Faptele întreprinderilor realizate pe piață ce constituie încălcări ale legislației din domeniul concurenței se investighează și se sancționează administrativ de către Consiliul Concurenței, în conformitate cu normele procedurale și materiale prevăzute de Legea concurenței, nefiind echivalate cu sancțiunile penale.
393. În acest context, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 52 din 06.09.2016 de inadmisibilitate a sesizării nr. 98g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, a reținut că în conformitate cu art. 41 din Legea concurenței, Consiliul Concurenței ca autoritate competentă să constate și să aplice sancțiunile prevăzute de Legea concurenței, este în drept să aplice sancțiuni, ținând seama de gravitatea și durata faptei și de consecințele sale asupra concurenței ținând cont de cifra totală de afaceri, ca un criteriu necesar în cadrul individualizării sancțiunii, chiar dacă generează în final cuantumuri mari ale amenzii.
394. Respectiv, obiecțiile întreprinderii Bioprotect prin care se invocă că procedura stabilită de Legea concurenței este privită ca o acuzație în materie penală, sunt neîntemeiate.
395. Din legea penală, de domeniul concurenței țin infracțiunile prevăzute de art. 246 Limitarea concurenței libere și art. 246¹ Concurența neloială din Codul penal, urmărirea penală, constatarea acestor infracțiuni și aplicarea sancțiunilor penale pentru aceste fapte constituie atribuția exclusivă a organelor de urmărire penală.
396. Întreprinderea implicată – Diazchim mai invocă faptul că raportul de investigație din 10 noiembrie 2020 nu conține informații coroborate cu privire la aplicabilitatea prevederilor art. 81 din Legea concurenței – termenul de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni pentru încălcarea Legii concurenței.
397. În temeiul art. 81 alin. (2) din Legea concurenței, termenul de prescripție începe să curgă de la data comiterii încălcării. În cazul încălcărilor cu caracter continuu sau repetate, termenul de prescripție începe să curgă de la data încetării încălcării.
398. În același sens, este necesar de invocat și prevederile art. 82 al Legii concurenței care stabilește expres că termenul de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni se întrerupe prin actele Consiliului Concurenței cum ar fi solicitarea de informații sau dispozițiile de inițiere a investigației.
399. Astfel, ținând cont de faptul că schimbul de informații și de coordonare a prețurilor de vânzare a produselor relevante de marca Bayer și Belchim s-a produs continuu, neîntrerupt pe toată perioada anilor 2015 – 2020, inclusiv, acțiunile continue ale întreprinderilor implicate care s-au calificat ca încălcare a art.5 alin. (3) lit.a) al Legii concurenței, se califică ca încălcări ale normelor materiale ale legii și se încadrează în termenul de prescripție de 5 ani pentru aplicarea de sancțiuni. Or, termenul de prescripție de 5 ani prevăzut de Legea concurenței, care oferă dreptul Consiliului Concurenței de a aplica sancțiuni pentru încălcările continue a prevederilor legii menționate, începe să curgă de la data încetării încălcării.
400. Prin urmare, observațiile prezentate de către întreprinderile implicate pe marginea raportului de investigație din 10 noiembrie 2020 nu modifică cursul examinării cauzei

în cadrul investigației inițiate prin Dispoziția de inițiere a investigației nr. 22 din 16.07.2020.

401. În vederea asigurării dreptului la audieri ale părților în cauză au fost organizate ședințe de audieri ale Plenului. Astfel, la 04 martie 2021 la sediul Consiliului Concurenței a avut loc ședința de audieri a reprezentanței companiei „BAYER” SRL, la care a participat [REDACTED]
402. La 04 martie 2021 a avut loc la sediul Consiliului Concurenței ședința de audieri a Plenului a reprezentanților companiei „Belchim”, la care a participat [REDACTED] și [REDACTED] ca reprezentanți ai companiei „Belchim”.
403. La 17.03.2021, ora 09:00, la sediul Consiliului Concurenței a avut loc ședința de audieri a Plenului a întreprinderii Fertilitate reprezentată de [REDACTED]
404. La 17.03.2021, ora 11:00, la sediul Consiliului Concurenței a avut loc ședința închisă a Plenului de audieri a întreprinderii Bioprotect [REDACTED]
405. La 8.03.2021, 09:00, la sediul Consiliului Concurenței a avut loc ședința închisă a Plenului de audieri a întreprinderii Agrostoc [REDACTED]
406. În scopul asigurării dreptului de apărare al părților implicate în investigația ce constituie obiectul prezentei decizii, Consiliul Concurenței la 04.03.2021, a invitat și întreprinderea Diazchim la ședința de audieri planificată pentru 18.03.2021, ora 11:00, la sediul Consiliului Concurenței.
407. La 15.03.2021, Consiliul Concurenței a recepționat cererea Diazchim de amânare a audierilor preconizate pentru data de 18.03.2021, ora 11:00, în legătură cu situația COVID și stabilirea regimului de muncă al angajaților întreprinderii de la distanță.
408. Consiliul Concurenței, prin scrisoarea nr. DA-06/35-353 din 16.03.2021, a informat întreprinderea Diazchim despre disponibilitatea organizării ședinței de audieri din 18.03.2021, ora 11:00, cu utilizarea mijloacelor electronice de comunicare pentru persoanele care nu pot participa fizic la ședința de audieri.
409. Ulterior, la 17.03.2021, Consiliul Concurenței a recepționat cererea repetată a Diazchim de amânare a audierilor în legătură cu internarea la 16.03.2021, ora 22:25 a [REDACTED] și spitalizarea din 18.03.2021 [REDACTED] (cu mențiunea internare programată, [REDACTED])
410. Prin scrisoarea nr. DA-06/38-363 din 17.03.2021, Diazchim a fost informată despre lipsa unui temei legal de amânare a audierilor planificate și a fost înaintată propunerea de utilizare a mijloacelor electronice de comunicare pentru persoanele care nu pot participa fizic la ședința de audieri sau a prezentării la audieri a reprezentanților legali.

411. La 18.03.2021, ora 11:00 la ședința de audieri a Plenului planificată pentru întreprinderea Diazchim reprezentanții acesteia nu s-au prezentat.
412. La data de 18.03.2021, Consiliul Concurenței a recepționat încă o cererea repetată a Diazchim de amânare a audierilor (pe poșta electronică și fizică, nr. intrare 1300 din 18.03.2021). Prin scrisoarea Consiliului Concurenței nr. DA-06/41-375 din 18.03.2021, Diazchim a fost informată despre posibilitatea de a asigura audierea în scris, acordând posibilitatea de a oferi întrebări și a se expune în scris asupra faptelor și circumstanțelor care nu au fost expuse anterior.
413. La 19.03.2021, Consiliul Concurenței a recepționat demersul Diazchim prin care își exprimă dezacordul cu privire la expunerea în scris asupra faptelor și circumstanțelor care nu au fost expuse în cadrul audierilor.
414. În acest sens, este relevant de menționat că în acord cu prevederile alin. (8) al art. 64 al Legii concurenței, neprezentarea sau renunțarea la audiere, precum și refuzul oricărei declarații nu constituie impedimente pentru continuarea procedurii de investigație.

Astfel, cu considerarea faptelor constatate și concluziilor expuse în raportul de investigație, a observațiilor asupra raportului de investigație prezentate, precum și a audierilor desfășurate la 04 martie 2021, 17 martie 2021 și 18 martie 2021, în temeiul prevederilor art. 5 alin.(1), alin.(3) lit. a), art.7, art. 39, art. 41, art. 65 alin. (1) lit. b), art. 71-73 ale Legii concurenței, **Plenul Consiliului Concurenței**

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer în anul 2015 de către CÎ „Agrostoc”, „Bioprotect” SRL, „Diazchim” SRL și „Fertilitatea-Chișinău” SA pe teritoriul Republicii Moldova.

2. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer în anul 2016 de către CÎ „Agrostoc”, „Bioprotect” SRL, „Diazchim” SRL și „Fertilitatea-Chișinău” SA pe teritoriul Republicii Moldova.

3. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer în anul 2017 de către CÎ „Agrostoc”, „Bioprotect” SRL, „Diazchim” SRL și „Fertilitatea-Chișinău” SA pe teritoriul Republicii Moldova.

4. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer în anul 2018 de către CÎ „Agrostoc”, „Bioprotect” SRL, „Diazchim” SRL și „Fertilitatea-Chișinău” SA pe teritoriul Republicii Moldova.

5. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor

condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer în anul 2019 de către CÎ „Agrostoc”, „Bioprotect” SRL și „Diazchim” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

6. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit.a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Bayer în anul 2020 de către CÎ „Agrostoc”, „Bioprotect” SRL și „Diazchim” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

7. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim în anul 2015 de către CÎ „Agrostoc” și „Diazchim” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

8. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim în anul 2016 de către CÎ „Agrostoc” și „Diazchim” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

9. A constata încălcarea prevederilor art.5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim în anul 2017 de către CÎ „Agrostoc” și „Diazchim” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

10. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim în anul 2018 de către CÎ „Agrostoc” și „Diazchim” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

11. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim în anul 2019 de către CÎ „Agrostoc” și „Diazchim” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

12. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1) alin. (3) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 prin stabilirea/fixarea directă a prețurilor de vânzare și a altor condiții de tranzacționare la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților de marca Belchim în anul 2020 de către CÎ „Agrostoc” și „Diazchim” SRL pe teritoriul Republicii Moldova.

13. A aplica o amendă întreprinderii CÎ „Agrostoc”, în conformitate cu prevederile art.71-73 din Legea concurenței nr. 183/2012, în proporție de 4% din cifra de afaceri înregistrată în anul anterior sancționării pentru gravitatea faptei și factor 1,4 pentru durată,

cu considerarea nivelului maxim de 5% din cifra totală de afaceri, ceea ce constituie 32 580 712 lei (treizeci și două milioane cinci sute opt zeci de mii șapte sute doisprezece lei).

14. A aplica o amendă întreprinderii „Diazchim” SRL, în conformitate cu prevederile art.71-73 din Legea concurenței nr.183/2012, în proporție de 4% din cifra de afaceri înregistrată în anul anterior sancționării pentru gravitatea faptei și factor 1,4 pentru durată și circumstanța agravantă constatată de instigator 5%, cu considerarea nivelului maxim de 5% din cifra totală de afaceri, ceea ce constituie 28 225 971 lei (douăzeci și opt milioane două sute douăzeci și cinci de mii nouă sute șaptezeci și unu lei).

15. A aplica o amendă întreprinderii „Bioprotect” SRL, în conformitate cu prevederile art.71-73 din Legea concurenței nr. 183/2012, în proporție de 4% din cifra de afaceri înregistrată în anul anterior sancționării pentru gravitatea faptei și factor 1,4 pentru durată, cu considerarea nivelului maxim de 5% din cifra totală de afaceri, ceea ce constituie 22 695 654 lei (douăzeci și două milioane șase sute nouăzeci și cinci mii șase sute cînzeci și patru lei).

16. A aplica o amendă întreprinderii „Fertilitatea-Chișinău” S.A., în conformitate cu prevederile art.71-73 din Legea concurenței nr.183/2012, în proporție de 4% din cifra de afaceri înregistrată în anul anterior sancționării pentru gravitatea faptei și factor 1,2 pentru durată, ceea ce constituie 7 531 622 lei (șapte milioane cinci sute treizeci și unu mii șase sute douăzeci și doi lei).

17. Sumele amenzilor prevăzute la punctele anterioare urmează a fi achitate de întreprinderi la bugetul de stat (codul IBAN: MD83TRGAAA14311701000000), în termen de 60 zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, cu mențiunea „amendă aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012”. O copie a actului care confirmă plata va fi transmisă către Consiliul Concurenței.

18. A continua investigația inițiată prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr.22 din 16.07.2020 referitor la alte aspecte de funcționare a pieței produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pe teritoriul Republicii Moldova.

19. Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, 3).

20. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința părților.

Ion MAXIM

Vicepreședinte